

Qolqota işarəsi altında

Roy Xession

Qolqota işarəsi altında

Roy Xession

«Kim ardımca gəlmək istəyirsə,
qoy özünü inkar etsin və
çarmıxını götürüb məni izləsin».

(Luk. 9:23)

Originally published in English with the title of
The Calvary Road by Roy Hession.
©1950, 1995 by Christian Literature Crusade.
51 the Dean, Alresford, Hampshire SO24 9BJ, UK.

Title in Russian *Под знаком Голгофы* by Р. Хессин.

© 2003 for the Azeri edition.
Translated by permission. All rights reserved.

ÖN SÖZ

Mən hesab edirəm ki, kilsənin tarixində «Qolqota işarəsi altında» kitabı — metodiki baxımdan ən əhəmiyyətli və dəyərli kitablardan biridir.

Bu kitabın yüz min nüsxəsi on dildə bütün dünyada yayılıb. Mən Roy Xessionun yaxın dostu olmağıma məmnun oldum və onun öz ideyalarını necə həyata keçirdiyini gördüm.

Mən inandım ki, indi, 2000-ci ilə yaxınlaşdığımız zaman bu kitab necə aktualdır. Bu kitabı oxumağa cəmi bir neçə saat tələb olunur, lakin bu bütün həyatı enerji ilə doldurur və qələbəyə aparır. Onu aramla və fədakarcasına oxumaq daha yaxşıdır. Lütfən bir neçə əlavə nüsxə əldə edin və bunları tanışlarınıza ötürməyə çalışın. Siz qələbəyə çatanda, valehedici nəticələr aşkar edəcəksiniz.

Corc Vervər
1995

GİRİŞ

Bu kitab ilk dəfə 1950-ci ilin fevralında çap olunmuşdur. İndi, neçə illər keçəndən sonra mən nə vaxtsa əmin olduğumdan daha çox əmin oldum ki, onda ifadə olunmuş həqiqətlər, Allahın Öz Kilsəsini onun tükənən və yoxsullaşan saatında yeni həyata çağırması vasitəsilə imanın dirçəlməsinə görə bütün irəliləmələrin məğzini təşkil edir. İmanın dirçəlməsinə görə irəliləmələr — bu sadəcə fərəhləndirici keçmiş haqqında xatırlamalar deyil, bu, bu gün müxtəlif ölkələrdə nələr baş verdiyini göstərir. Şübhəsiz, bu irəliləmələrin zahiri görünüşləri müxtəlifdir, lakin onun daxili, əbədi məzmunu həmişə dəyişməzdir — bu, günahın mühakiməsinin yeni təcrübəsidir, İsanın çarmıxının və xilasın yeni anlamıdır, barışığa, tövbəyə, etiraf etməyə və yeniləşməyə yeni cəhddir; bu, günahın dağıtdığı və məhv etdiyi hər şeyi bərpa edərək və sağaldaraq İsanın qanının gücü kimi tamamilə o günahlardan təmizlənmənin həmin sevincli tələşlərində; bu, İsa Məsihin yeni təməlinin qəbul edilməsi və Onun bacarığı ilə Özünün adamlarının vasitəsilə Öz işini həyata keçirməkdir; nəhayət bu, yolundan azmışların İsanın ətrafında yenidən toplanmasıdır. Bu indi dünyanın müxtəlif ölkələrində baş verdiyindən, bu səhifələr müasir oxucular üçün xüsusən aktualdır və mən ümid edirəm ki, onlar Allahın xeyir-duası ilə özünün düşgünlüyünün etirafı və dirçəlməyə hazırlığının əsassızlığının sübutu ilə çoxlarına çarmıxa tərəf gəlməyə kömək edər.

*1988-ci ilin yanvarında yazılmış
Roy Xessionun ön sözündən*

MÜLAYİMLİK

Dirçəliş məsələsinə biz olduqca sadə yanaşmaq istəyirik. Dirçəliş — bu, bəşərin ürəyinə axan Rəbb İsanın həyatıdır. İsa həmişə qalibiyyətdir. Göylərdə həmişə Onun qələbəsini mədh edirlər. Bizim təcrübəmiz səmərəsiz və dəyərsiz ola bilər, O isə heç vaxt məğlubiyyətlərə yol vermir. Onun qüdrəti sonsuzdur. Bizdən yalnız bir şey tələb olunur — Onunla düzgün münasibət qurmaq.

O zaman biz görürük ki, Onun gücü necə ürəklərimizdə, həyatımızda və xidmətlərimizdə aşkar olur, Onun qələbəlik həyatı isə bizi doldurur və bizim vasitəmlə ətrafdakılara tökülür. Bundadır dirçəlişin mövcudluğu. Lakin, əgər biz Onunla düzgün münasibət yaratmaq istəyiriksə, onda birinci növbədə bizə aydınlaşdırmaq lazımdır ki, bizim iradəmiz Onun iradəsinə tabe olmalıdır. Devrilmiş olmaq — budur, dirçəlişin başlanğıcı. Bu əzab-əziyyətlidir, bu alçaldıcı görünəcək, lakin bu yeganə yoldur. Bu o deməkdir: «mən yaşamıram, Məsih məndə yaşayır» (Qal. 2:20); əbəs yerə deyilmir ki, «M» — bu, əyilmiş «m»-dir¹. Rəbb İsa bizdə yaşaya və əgər bizim «mən» qürurumuz yıxılmayacaqsə, Özünü bizim vasitəmlə göstərə bilməz. Bu o deməkdir ki, həmişə özünə bəraət qazandıran, özü istədiyi kimi hərəkət edən bizim özünə vurulmuş baş əyməyən «mən», öz hüququnu buraxıb şəxsi əzəmətini axtarır, nəhayət Allahın iradəsinin qarşısında diz çökür, haqsızlığını etiraf edir, İsayə yol verir, öz hüquqlarından imtina edir və özünün şöhrətpərəstliyini atır ki, İsa hər şeyə sahib olsun. Başqa sözlə, bu bizim özümüzün və ondan gedən hər şeyin ölgünlüyüdür.

Əgər biz özümüzün məsihçi həyatına baxsaq, onda yəqin ki, bizlərdən hər birimizdə bu özlüyümüzün nə qədər çox olduğunu görəcəyik. Məhz tez-tez həddindən artıq «mən», bizim özlüyümüz, məsihçi həyatını yaşamağa cəhd edir (bizim «cəhd edir» sözünü istifadə etdiyimiz faktın özü onu göstərir ki, məsuliyyət «mən»in üzərinə düşür). Məhz «mən» məsihçilik

işində iştirak etməyə götürülür. Məhz «mən» ətrafdakılara münasibətdə amansızdır və barışmazdır. Məhz «mən» qərarsızdır, buxovlanmayan və adamayovuşmazdır. Təəccüblü deyil ki, biz ram edilməyə ehtiyac duyuruq. Nə qədər ki, bizi bizim özlüyümüz idarə edir, Allah bizimlə heç nə edə bilməz, çünki Allahın bizə pay vermək istədiyi Ruhun bəhrəsi özündə tam inadkarlıq ruhunun ziddiyyətini və içimizdəki itaətsizliyi göstərir və ilkin şərtlər xüsusiyyətində «mən»i sındırmağı tələb edir (bax: Qal. 5).

Özlüyün dağılması — bu, həm Allahın, həm də bizim işimizdir. Allah bizə təsir edir, lakin seçim bizdən asılıdır. Əgər Allahla ünsiyyətin axtarışında biz həqiqətən təqsirimizi etiraf etməyə hazırıqsa, O Onun ağırlarına səbəb olan bizim lovğa «mən»in aşkarını göstərəcək. Belə anda biz ya tərslik edib tövbədən imtina edə bilərik, ya da diz çöküb deyərik: «Hə, Rəbb». Gündəlik həyatdakı mülayimlik — bu, sadəcə Allahın ittihamları ilə itaətli razılıqdır. Nə qədər ki, günahkarlıq halları daimidir, o zaman biz həmişə mülayim olmalıyıq. Görəndə ki, özünün xudbin maraqları ilə hərəkət etmək və mütləq etirafa və barışığa getmək lazımdır, biz bunun necə baha başa gəldiyini anlayacağıq.

Bu səbəbdən də biz çətin ki, İsanın çarmıxı qarşısında olduğu kimi başqa haradasa mülayim ola bilərik. İsanın bizə görə alçaldılmağa və əzab çəkməyə hazırlığı — bu, onun xeyrinə təkzibedilməz dəlildir ki, biz də özümüzü alçaltmalıyıq. Biz «Allahın gələcək surəti» Olan Şəxsi görürük, O hansısa möhkəm yapışmalı üstünlük verən vəziyyətlə Özünü Allaha tay etmir, lakin qul — Allahın qulu və bəşəri qul surətini qəbul edərək, bu bərabərlikdən bizə görə imtina edir. Biz heç bir hüquqa, heç bir yaşayışa və heç bir mülkiyyətə malik olmamağa hazır olan Şəxsi görürük; Kim təhqirlərə dözməyə və onlara bununla da cavab verməməyə hazırdır; Kim müqavimət göstərməyərək və müdafiə etməyərək, Özünü tapdalamağa insanlara imkan verir. Lakin hər şeydən vacib qapazaltına çevrilmək və bəşəri günahları öz üzərinə götürməkdən ötrü itaətkarcasına Qolqotaya getdiyi zaman, Onun necə alçalmasını görməkdir. Peyğəmbərlik sözlərində O deyir: «Lakin mən torpaq qurduyam, insan deyiləm» (Zəb. 22:6). Tropik yerlərdə olanlar danışirlər ki, ilan və torpaq qurdu onları təhlükə gözləyən zaman özlərini tamamilə müxtəlif cür aparırlar. İlan başını qaldırır, fışıldayıır və cavab zərbəsi endirməyə çalışır — budur özlüyün dəqiq təsviri. Torpaq qurdu isə heç bir müqavimət göstərmir və özü ilə hər şeyi etməyə — kənara tullamağa və ya ayaqqabının dabanı altında əzməyə imkan verir; həqiqi itaətkarlığın rəmzi bax, budur. Bizə görə İsa belə olmağa — insan yox, torpaq qurdu olmağa razı olmuşdu. O başa düşdüyü üçün buna getdi ki, bizim də qarşımızda cəhənnəm hüququndan başqa öz günahlarımıza

görə bütün hüquqlardan məhrum olub, torpaq qurduna çevrilmək durur. Bu gün O bizi Onun naminə və Onunla qanuni yerimizi — torpaq qurdu yerini — tutmağa çağırır. Onun barışıq, düşməyə məhəbbət və güzəştə getmək təvazökarlığı haqqında öyrətmələri ilə bütün Dağüstü vəzi mövqeyimiz olan o şeylərdən irəli gəlir. Lakin bizi tabe olmağa, yalnız bizə görə təhqir olunmağa düşər olan Şəxsin o məhəbbətinin dərk edilməsi məcbur edə bilər.

Ya Rəbb, əy mənim qürurlu, təkəbbürlü «mən»imi,
Kömək et mənə diz çöküb, ölməyə,
Mənə görə Qoltoda başını əyəndən
Gözlərini çəkmə.

Lakin özlüyün öldürülməsi birdəfəlik qurtarmır. Allah ilk dəfə bizə nöqsanlarımızı göstərən zaman o başlaya bilər. Sonra araverməyən ödəmələr yaxınlaşır, zira yalnız belə yolla Rəbb İsa bizim ölmüş bədənimizdə zühür edə bilər (2 Kor. 4:10). Gündə min dəfə biz seçim qarşısında duracağıq. Lakin söhbət bizim planlarımızdan, vaxtımızdan, pul və ya həzzlərimizdən getmir. Söhbət daim ətrafımızdakı güzəştə gedilən insanlardan gedir; bu Allaha tabe olmağımızın həqiqi göstəricisidir. İstənilən təhqirlər, istənilən bizim adamincidən və əzabverənliyimiz — bu, Allahın bizi mülayimləşdirən alətidir ki, Məsihin bizdə axan həyatına görə daha dərin məcrə əmələ gəlsin.

Bilirsiniz, Allahı sevindirən və qələbə ilə nəticələnə bilən yeganə həyat — bu, biz necə çalışsaq da, əsla bizim yox, ancaq Onun həyatıdır. Lakin nə qədər bizim dalgınlığımız özünə Onun həyatının tam ziddini göstərsə, əgər Allaha görə dayanmadan ölümü həyatımıza təslim etməyə hazır deyiliksə, biz İsanın həyatı ilə dola bilmərik. Və bunda bizə mənəvi seçiminiz kömək etməlidir.

DOLMUŞ KASALAR

Lakin mülayimlik — bu yalnız dirçəlişin başlanğıcıdır. Dirçəlişin özü — bu, Müqəddəs Ruhla dolan həyatdır, qələbəlik həyatıdır. Əgər indi bizdən Müqəddəs Ruhla dolmağımızı soruşsalar, onda çoxları müsbət cavab verməyə cürət edəcəklərimi? Dirçəliş — istənilən anda müsbət cavab vermək imkanındır. Belə cavab lovğalıq olmayacaq, çünki Müqəddəs Ruhla dolmaq — bu, bütövlüklə və tamamilə Allahın xidmətidir; bu, büsbütün Allahın firavanlığıdır. Bizdən yeganə tələb olunun şey, bu, özünün düşgün, sınımış «mən»-ini göstərmək və Ona bizi doldurmağa imkan verməkdir. Endrü Merri demişdi: «Su kimi ən kiçik yerləri arayan və dolduran Allahın izzəti və gücü sizə o anda, Allah sizi alçaldılmış və düşgünləşmiş vəziyyətdə görəndə axacaq». Bu, bunların hamısını bizlərdən çoxlarımız üçün daha sadə və anlaşıqlı edən, Onun «dirilik suyu» ilə doldurmasını ehtirasla istəyərək, kasa şəklində İsayə uzatdığımız bəşəri ürəyin təsviridir. Təsəvvür edin ki, İsa «dirilik suyu» ilə dolu qızıl bardağı aparır. Yanımızdan keçərək, O bizim kasalarımıza boylanıb baxır və əgər onlar təmizdirlərsə, onları ağzına qədər doldurur. Nə qədər ki, İsa yanımızdadır, kasalarımız həmişə dolu olacaq. Davud danışan zaman buna bənzər nəyi isə nəzərdə tuturdu: «Mənim kasam doludur». Ürəklərimizdə hökmranlıq edən, özü və başqaları üçün xeyir-dua ilə dolu olan Allahın sülhü — bu, dirçəlişdir. İnsanlar elə zənn edirlər ki, «mən»-in öldürülməsi bizi bədbəxt edir, lakin hər şey əksinədir. Məhz onu saxlamaq istəyi bizi bədbəxtçiliyə məhkum edir. Onunla birlikdə nə qədər çox ölüm haqqında öyrəniriksə, o qədər də çox biz Onun həyatı haqqında öyrənirik, deməli, həqiqi sülh və sevinc haqqında da öyrənirik. Bundan başqa, Onun həyatı bizim vasitəmizlə onların xilasının qayğısına qalaraq, itmiş canlara və bizim məsihçi qardaşların xeyir-duaları üçün axacaq.

QANLA TƏMİZLƏNMƏ

İsaya, O yanımızdan keçərkən kasalarımızı doldurmaqdan ötrü yeganə əngəl, istənilən hədsiz çeşiddə olan günahdır. Rəbb İsa natəmiz kasaları doldurmur. «Mən»dən çıxan hər şey, o nə qədər kiçik olsa da — günahdır. Xidmətdə lovğalıq və təkəbbür — günahdır. Həyatın sınaqlarında və çətinliklərində özünə yazıqlıq, biznesdə və ya məişətçilik işində tamahkarlıq, boş vaxtlarda nazpərvərdəlik — bunların hamısı günahdır. Yüksək həssaslıq, inciklik, qıcıqlandırıcılıq, ətrafdakilərə qarşıdurma hazırlığı, həmçinin də utancaqlıq, sirr verməzlik və cəsarətsizlik — bunlar hamısı «mən»dən çıxır, günah adlanır və bizim kasalarımızı çirkləndirir. Lakin bunların hamısı İsanın bir anlığa Getsamaniyada uzaqlaşdığı, lakin Onun Qolqotada dibinəcən içib boşaldığı o kasaya — bizim günahlarımız olan kasaya yerləşdi. Əgər biz İsaya kasalarımızda nələrin olduğunu göstərməyə imkan versək, sonra isə onları Ona gətirsək, onda O indiyə qədər bizim günahlarımıza görə axıtdığı Özünün qiymətli qanı ilə kasalarımızı təmizləyəcək. Bu sadəcə təqsirlərin aradan qaldırılması deyil, lakin həm də «birdəfəlik təmizləndikdən sonra, özlərində artıq günahkarlıq şüuru olmadığı» üçün bizim biabırçılıqlardan və ləkələnmələrdən təmizlənməyimizdir (İbr. 10:2). Kasalarımızı təmizləyərək, O bunları ağzınacan Özünün Müqəddəs Ruhu ilə doldurur. Və bu qiymətli qandan biz hər gün istifadə edə bilərik. Təsəvvür edin ki, siz Rəbb İsaya kasalarınızı təmizləməyə və onu ağzınacan doldurmağa imkan vermisiniz, birdən nə isə baş verən kimi, siz həsəd və ya qıcıqlandırmaların təsiri altına düşürsünüz. Nəticə necə olacaq? Sizin kasanız çirklənəcək və içindəkilər kənarlardan tökülməyəcək. Əgər biz həmişə belə «yıxılacağıqsa», onda bizim kasalarımız heç vaxt dolmayacaq.

Əgər biz arasıkəsilməyən dirçəlişi dərk etmək istəyiriksə, onda kasamızı təmiz saxlamağı öyrənməliyik. Dirçəliş bəzən tarixdə «filan dirçəliş və filan ildə» qalaraq, Allahın iradəsinə görə qurtarmır. Bu yalnız günahın təqsirinə — iblisin kasalarımıza atdığı o kiçik günahlara görə baş verir. Lakin, əgər biz Qolqotaya gəlib, İsanın qanının bacarığı ilə günahın bütün gizli niyyətlərini məhv etməyi başa düşürüksə, deməli biz kasalarımızın təmiz saxlanması və dolmasının sirrini açmışıq. Sizdə hansısa təkən əmələ gəlsə, həttahəsəd, narazılıq və ya qıcıqlanma haqda, təcili İsaya deyin və ondan azad olmaq üçün Onun qanının gücünü diləyin. Siz görəcəksiniz ki, başdan çıxaran şeylər yox oldu, sevinc və sakitlik bərpa olunub kasalarınız doldu. Siz nə qədər tez-tez belə təmizlənmədən

keçərsinizsə, daha az sizdə bu kimi yoldan çıxarmalar baş verəcək. Lakin təmizlənmə yalnız bir şərtlə ola bilər ki, əvvəlcə biz özümüzün heç bir əhəmiyyəti olmayan adamlığımızı Allahın qarşısında etiraf edək. Tutaq ki, kimdəsə müəyyən keyfiyyətlər bizi qıcıqlandırır. Özünün qıcıqlandırıcı hissələrini Qolqotaya gətirmək, sadəcə yetərinə deyil. Əvvəlcə biz gərək mülayimləşək, yəni bu məsələdə Allaha tabe olaq və bu insanı və onun əxlaqını bizə qarşı münasibətdə Allahın iradəsinin zühuru kimi qəbul edək. Bundan sonra biz İsanın qarşısında bilərək ki, Onun qanı günahımızı yuyur, düzgün olmayan reaksiyamıza görə tövbə edə bilərik. Günahlardan təmizlənərək, gəlin göz yaşları axıtmayaq və xəyala dalmayaq, ən yaxşısı, nəzərimizi müzəffər Rəbbimizə yönəldib Onu əvvəlki kimi məğlubedilməz olduğuna görə izzətləndirək. Bizim İsa ilə yeriməyimizi tənzimləyən və günah etdiyimizi bildirən Allahın Sözü'nün köməyi ilə bir sadə, lakin hər şeyi əhatə edən qayda mövcuddur. Koloslulara məktubun 3:15-ci ayəsində deyilib: «Məsihin sülhü qoy ürəklərinizdə hakim olsun». Ürəklərimizdə Allahın sülhünü pozan hər şey, hətta, əgər bu nə isə əhəmiyyətsizdirsə və ilk baxışdan tamamilə günaha oxşamırsa, — bu, günahdır. Allahın sülhü «hökmranlıq etməlidir» və ya əgər hərflərən tərcümə etsək, ürəklərimizin «hakimi olmalıdır». Futbol oyununun hakimi fit verən zaman, oyun gərək dayandırılın — pozulma halları baş vermişdir. Biz Allahın sülhündən məhrum olanda, ürəklərimizin hakimi fit verir! Gəlin dayanaq və Allahdan harada səliqəsizlik olduğunu bizə göstərməsini xahiş edək. Onun qarşısında O göstərdiyi günahları tövbə edək və o zaman Allahın sülhü İsanın qanı ilə bərpa ediləcək, biz isə öz yolumuzu dolmuş kasalarla davam edəcəyik. Əgər Allah bizə Öz sülhünü qaytarmasa, onda bu o deməkdir ki, biz lazımınca tövbə etməmişik.

Bəlkə biz təkcə Allahdan yox, daha kimdənsə üzr istəməliyik. Ola bilsin, əvvəlki kimi hesab edirik ki, təqsirkar biz yox, kimsə başqasıdır. Lakin, əgər biz Allahın sülhünü itirmişiksə, onda burada kimin günahının olması aydındır. Biz Allahın sülhünü kiminsə günahlarına görə yox, yalnız ona görə itiririk ki, özümüz günah etmişik. Allah bizə günahların yaralarını göstərmək istəyir və əgər biz onlardan təmizlənməyin hazırlığını izhar etsək, Allahın sülhünü yalnız o halda mənimsəyə bilərik. Allahın sülhü ilə və daha doğrusu, heç kim tərəfindən yox, Mükəddəs Ruhun Özü ilə idarə olunmaq istəyənlərə, o şeyə necə də sadə və eyni zamanda yüksək tələblər irəli sürülür!

Əvvəllər bizə heç vaxt narahatçılıq verməyən özümüzün xudbin meylliliyimizi görərək, hakimin fiti olmadan, artıq onlara uyğun hərəkət edə bilmərik.

Əgər biz həyatımızda Allahın sülhünün hökmranlığına hazırlamışıqsə,

onda deyingənlik, insanlara komandanlıq etmək vərdisi, diqqətsizlik və sairə xudbinliyin zahir olmasının ən cüziləri belə, günah kimi ifşa ediləcəklər. Biz özümüzü ən əhəmiyyətsiz səbəblərə görə gündə çox dəfələrlə İsanın qanı ilə təmizlənməyə düçar etməliyik və gözlənilmədən özümüz üçün müəyyən edirik ki, bizə məlum olmayan itaət yolu ilə gedirik. Lakin İsa bu itaətdə Özünün bütün mərdliyi və mərhəməti ilə zühür edəcək.

Amma bizlərdən çoxumuz hakimin fitini eşitməmək üçün fikir vermirik. Günübəgün təmizlənmədə tələbat hiss etmirik və tövbə üçün səbəb görmürük. Adətən biz, hətta bunda necə dəhşətli vəziyyətdə olduğumuzu təsəvvür etmirik. İsanın qanını harada tətbiq etməyin lazım olduğunu bizə göstərməsini Allahdan göz yaşları ilə diləməmişdən əvvəl, ürəklərimiz Allahla ünsiyyətin böyük hərarətini hiss etməlidir. Başlanğıc üçün o bizə cəmi bir günahı göstərəcək və bu, etiraf edəcəyimiz günahlarla bizim dirçəlişimizin ilk addımları olan itaət və itaətkarlıq olacaq.

3

ÜNSİYYƏT YOLU

İnsanın günah etməsinin və öz həyatının mərkəzinə Allahı yox, özü-özünü qoyması nəticəsilə təkcə Allahdan yox, lakin həm də o biri insanlardan uzaqlaşma əmələ gəldi. İnsanın Allahla ilk vuruşması haqqında (Yar. 3) hekayənin ardınca bilavasitə, insanın yaxınları ilə (4-cü fəs.) Habilin Qabili öldürdüyü yerdə ilk vuruşmasının hekayəsi gəlir. Günahetmə o deməkdir ki, biz «hamımız öz yolumuzla gedirdik (Yeş. 53:6). Əgər mən öz yolumu Allahla hesab edirəmsə, onda tamamilə aydındır ki, mən şəxsən özümünkündən başqa heç kimin yolu ilə getmək istəməyəcəm. İnsan özünün Allahdan asılı olmaması haqqında ona görə məlumat vermir ki, başqa insanların səmərəsinə görə ondan imtina etsin. Lakin hər kəsin öz yolunu qoruduğu dünya — mübarizələr, maneələr, qarşılıqlı anlaşılmazlıqlar, toqquşmalar və münaqişələr dünyasından başqa bir şey deyil.

Rəbb İsa Məsihin çarmıxda məqsədi insanları təkcə Allaha yox, bir-birlərinə də qaytarmaq idi. Həqiqətən, birini o birindən ayırmaq mümkün deyil. Millər çarxın mərkəzinə nə qədər yaxın olarsa, o qədər də onlar bir-birlərinə yaxın olurlar. Eyni ilə də, biz Allaha yaxınlaşan zaman bizimlə baş verir. Əgər biz öz məsihçi qardaşlarımız ilə canlı ünsiyyətə girməmişiksə, deməli bizim Allahla canlı ünsiyyətimizin dərəcəsi geniş deyil. Yəhyanın birinci məktubu (bu mətnə inamın dirçəlişi aləmində nə qədər yeni şeylər açılır!) onda təkid edir ki, insanın Allahla ünsiyyətinin dərinliyi və həqiqiliyi, onun imanlı qardaşları ilə ünsiyyətinin dərinliyində və həqiqiliyində təkrar olunur (1 Yəh. 2:9; 3:14–15; 4:20). Bizlərdən bəzilərimiz artıq imanlı qardaşlarımız və Allahla münasibətlərimiz arasındakı sıx qarşılıqlı əlaqəni başa düşdük. Bizimlə başqa insanlar arasındakı istənilən maneələr, necə əhəmiyyətsiz olsa da, bizimlə Allah arasında çəpər olur. Biz bilirik ki, əgər bu çəpərlər dərhal ləğv edilməsə,

Allahdan və insanlardan hansısa daş divarla uzaqlaşdığımızı müəyyən edənə qədər onlar daha da çox böyüyəcək. Tamamilə aydındır ki, əgər yeni həyatın bizə daxil olmasına imkan versək, bu Allahla bizim qardaşlarımız arasındakı həmrəylikdən başqa heç nədə aşkar ola bilməz.

İŞIQ VƏ QARANLIQ

Allahla bizim qardaşlarımız arasında həqiqi ünsiyyət nəyin üzərində qurulur? Burada bizim köməyimizə yenə 1 Yəh. 1:7 gəlir: «Yox, əgər O nurda olduğu kimi, biz də nurda gəziriksə, onda bir-birimizlə ünsiyyətimiz vardır və Onun Oğlu İsa Məsihin qanı bizi hər günahdan təmizləyir». Yazıda deyilir ki, işıq ifşa edir, qaranlıq isə gizlədir. Bizi əslində olduğumuz kimi göstərərək, nə isə ifşa edəndə — bu işıqdır. «Lakin bütün bunlar ifşa olunaraq, işıqda zühur edir; çünki zühur edən hər şey işıqdır» (Ef. 5:13). Öz varlığımızı və hərəkətimizi gizlətməkdən ötrü etdiyimiz, dediyimiz (və ya susduğumuz) hər şey — qaranlıqdır. Beləliklə, həyatımızda günahın ilk nəticəsi — özün haqqındakı həqiqəti daim gizlətmək cəhdləridir. Günah bizim əcdadlarımızı bağın ağaclarının arxasında gizlənməyə məcbur etmişdi və o zamandan o bizə də eyni ilə təsir edir.

Günah bizi süni, səmimiyyətsiz, ikiüzlü, riyakar edir, özünə bəraət qazandırmağa və ətrafdakıları günahlandırmağa məcbur edir və bu nəinki bizim sözlərimizdə və hərəkətlərimizdə, lakin həm də sükutumuzda da görünür. Məhz bu haqda növbəti altıncı ayədə deyilib: biz «qaranlıqda gəzirik». Bizlərdən bəzilərimizdə göstərilən günah yalnız utancaqlıqda («mən»də saxlanan hər şey — bu, günahdır) və yalançı ürəkdə utancaqlığı gizlətmək üçün ifadə oluna bilər, lakin bununla belə, bu qaranlıqda yerimədir.

Bu fəslin beşinci ayəsi təsdiq edir ki, bizdən fərqli olaraq, «Allah nurdur», yəni Allah hər şeyi açır və hər bir insana əslində onun necə olmasını göstərir. Ayə «Onda heç bir qaranlıq yoxdur» sözləri ilə davam edir, daha doğrusu, Allahda bizə xas olan qaranlığın və cinayəti ört-basdır edən, belə ən cüzi əlamətlərinə oxşar nə isə qətiyyən yoxdur.

Ona görə tamamilə aydındır ki, qaranlığın bu və ya digər dərəcəsində qalaraq, bu zaman Allahla ünsiyyəti davam etdirmək mümkün deyil. Nə qədər ki, biz «qaranlıqda gəzirik», yaxınlarımızla həqiqi ünsiyyətdə ola bilmərik, çünki onların qarşısında biz yalançı ifşalarda çıxış edirik, amma heç kim maska ilə ünsiyyətdə ola bilməz. Bizi sirr verməməzlik divarı ayırır.

ÜNSİYYƏTİN YEGANƏ TƏMƏLİ

Allahla insanlar arasında həqiqi ünsiyyətin yeganə təməli — həyatın kəşf edilməsidir. «Əgər Onun işıqda gəzdiyi kimi işıqda gəziriksə, onda bir-birimizlə ünsiyyətə maliklik». İşıqda gəzmə — qaranlıqda gəzmənin tamamilə əksidir. Özünün vəzlərinin birində Spercen bunu «tanımağa hazırlıq və tanınmış olmaq» kimi müəyyənləşdirir. Söhbət Allahdan gedəndə, bu o deməkdir ki, biz özümüz haqqında bütün həqiqəti öyrənməyə və ağılla qəbul etməyə hazırıq. Biz birinci vicdan əzabına tabe oluruq. Günah kimi Onun göstərdiyi hər şeyə, biz heç bir şeyi gizlətməyərək və bəraət qazandırmayaraq günaha qarşı kimi münasibət bəsləyəcəyik. İşıqda gəzmək həyatımızda bütün yeni-yeni günahların aşkar edilməsindən başqa bir şey deyil və biz əmin olacağıq ki, bizim əvvəllər belə hesab etmədiyimiz o şeylərdən çoxu günahdır. Bu səbəbdən də bizdə işıqda gəzməkdən imtina etmək sınağı və sığınacaqlara atılma həvəsi əmələ gələ bilər. Lakin ayə gözəl sözlərlə davam edir: «Və Onun Oğlu İsa Məsihin qanı bizi hər cür günahlardan təmizləyir». Əgər Allahın nuru hər şeyi günah kimi ifşa edirsə, biz etiraf edirik və qanın mənbəyinə gətiririk, onda günah — Allahın nəzərindən və ürəklərimizdən itir. Bu qiymətli qanın qüdrəti onu göstərir ki, biz yeniyəgən qardan da təmiz ola bilərik. Nəticə etibarı ilə, əgər biz daim işıqda yaşayır və İsanın qanı ilə təmizlənməyə ixtiyar veririksə, onda biz Allahla ünsiyyəti mənimsəyə bilərik.

Lakin burada vəd edilmiş ünsiyyət təkcə Allahla deyil, həm də «bir-birilə» ünsiyyətdir və bu bizdə imanlı qardaşlarımızla birgə işıqda gəzməyə həvəs oyadır. Hər halda Allahla «açıq» və onlarla «qapalı» olmaq mümkün deyil. Bu o deməkdir ki, biz özümüz haqqında həqiqəti, Allahdan öyrənmək istədiyimiz kimi, yaxınlarımızdan da bilməyi eləcə hərərətlə istəməliyik. Yaxınımızın bizi işıqlandırması (ona da elə xidmət etməliyik) və onun fikrinə görə bu işığı əks etdirməyən hər şeyə görə bizi məhəbbətlə «məzəmmət» etməsinə hazırlaşmaq lazımdır. Biz nəinki əslində kimliyimizi öyrənməyə, həm də onun bizi tanımasına cəhd etməliyik. Bu o deməkdir ki, biz öz daxili «mən»imizi kimdənsə, ünsiyyətə malik olacağımız şəxsdən gizlədə bilmərik. Biz riyakarlıq edib özümüzün yaxşı tərəflərini göstərməyəcəyik və ya özümüzü təmizə çıxarıb bəraət qazandırmayacağıq. Biz ətrafımızdakıların qarşısında şəərəfli olacağıq. Biz Məsihdə qardaş-bacılarımızla səmimi olmaqdan ötrü, ruhani müstəsnalığımızdan imtina edəcəyik, öz qürurluğumuzu boğaraq etibarımızla risk edəcəyik. Bu, bizi ürəklərimizdə yaxınlarımızla münasibətdə heç bir bədxah hisslər saxlamadığımızı, ancaq onların xilas

və bəraət qazanmaları üçün Allaha dua etməyimizi düşündürür. Bu yolla gedərək biz aşkar edirik ki, bir-birimizlə tamamilə başqa səviyyədə ünsiyyətdə oluruq, bizim bir-birimizə məhəbbətimiz isə azalmır, hədsiz dərəcədə böyüyür.

HEÇ BİR KÖLƏLİK

İşıqda gəzmək — sadəcə İsa ilə həyatdır. Və burada heç bir məcburiyyət tələb olunmur. Biz özümüz haqqında hər şeyi ətrafdakılara danışmağa borclu deyilik. İşıqda gəzməyə münasibətimiz qədər hərəkətimiz vacib deyil. Allahın tələb etdiyi zaman yaxınlarımızla açıq söhbət etməyə hazırıqmı? Həqiqi açıqlıq, şəffaflıq — bu «ışığın zirehidir». Ola bilsin, bəzən bizə ayıb olacaq, lakin bu Məsihlə yeni reallığı və özümüz haqqında yeni məlumatı mənimsəməyə kömək edəcək. Allaha bizim haqqımızda hər şeyin məlum olduğuna adət etmişik və deyəsən bunda özümüzə hesabat vermirik, labüd olaraq bunu onunla tamamlayırıq ki, özümüz haqqında həqiqəti bilmirik. Lakin insana, heç olmasa kiminləsə əslə doğru olmağa imkan verin ki, o özü və əvvəllər heç vaxt bilmədiyi günahları haqqında bilsin. O aydın bir surətdə Məsihin satın alınma qurbanında həyatının hansı tərəfinin daha çox ehtiyacı olduğunu anlamağa başlayacaq. Budur, nəyə görə Yaqub bizi bu prinsipdən nəticə çıxarmağa çağırır: «Günahlarınızı bir-birinizə etiraf edin» (Yaq. 5:16).

1 Yəhya 1:7-dən bu nəticə çıxır ki, «ışıqda gəzərək», biz «bir-birimizlə ünsiyyətdə olmaq» imkanını əldə edirik. Əgər biz bu yolla birgə gediriksə, bizim ünsiyyətimiz necə olacaq! Yəqin onu İsanın çarmıxı qarşısında tövbə edən günahkar kimi tanımağa hazır olan zaman, hər kəsə məhəbbət birindən digərinə axacaq. Maneələr dağıdılanda və maskalar atılanda, Allah bizim Onunla vəhdətdə olmağımızın imkanını alır. Bundan başqa, belə ünsiyyət bizə «tam təhlükəsizlik» hissini verir. Bizə ətrafdakıların haqqımızda pis düşünmələrindən və ya bizdən öz fikirlərini gizlətmələrindən daha qorxmaq lazım deyil. Biz bilirik ki, çarmıxın payəndasında birgə ışıqda gəzmə ilə təqdis edilmiş ünsiyyətdə haqqımızda istənilən fikir — ya itaətkar etiraf şəklində (əgər biz səhv etmişiksə və ya kifayət qədər məhəbbət göstərməmişiksə), ya da ehtiyat tədbirləri şəklində özümüz haqqında nəyisə bilməyimiz barəsində üzə çıxarılır.

Amma bir şeyi yaddan çıxarmaq lazım deyil ki, ışıqda həyat, hər şeydən əvvəl bizim Rəbb İsa ilə həyatımızdır. Məhz biz həyatımızı nizama salmağa köməyə görə Ona müraciət etməliyik və yalnız Onun təmizləyici təsirinə və qələbəsinə nail olmalıyıq. Və Allah bizə ürəyimizi insanlara

açmağı buyurduğu zaman, biz onlara açıq etiraf etmədən daha da vacib şəhadətçiliklə yanaşırıq (etiraf etmə lazım olan hallar zamanı müstəsna olmaqla) və Allahı birlikdə izzətləndiririk.

DİRÇƏLİŞ NAMİNƏ İKİ NƏFƏRDƏN İBARƏT KOMANDA

Bu gün İsa gözləyir ki, siz Onunla işıqda yeni formada gəzəsiniz. Məsihiçi dostunuz, qonşunuz, arvadınız və ya ərinizlə — bunlardan kiminləsə birləşin. Maskanızı bir kənara atın. Allah sizi nəsə başqa şeydən çox, şübhəsiz, bir şeydə əmin etdi: siz onunla açıq olmalısınız. Bundan başlayın. İmanda dirçəliş naminə dostlarınız arasında iş aparmaq üçün iki nəfərdən ibarət komanda yaradın.

Ətrafdakıların Allahın buyruğuna əsasən, çarmıxın qarşısında diz çökmələri həddindəki kimi, onlar sizin qardaşlığınıza da birləşəcəklər. Vaxtaşırı ünsiyyət və özünüzn həqiqi açıq ruhani təcrübənizin mübadiləsi üçün yığışın. Başqalarına görə tam yekdilliklə dua edin və yeni şəhadətçilik komandası kimi çıxış edin.

Belə qardaşlığın sayəsində Allah heyrətamiz şeylər yaratmağa başlayacaq. O, insanları belə həyatverici yolla xilas edib xeyir-dua verən zaman, onlar da qardaşcasına yaşayıb işləməyə başlayacaqlar. Hələ nə qədər ki, bizim bütün planetimiz Rəbb İsanın yeni həyatı ilə dolmayıb, bir bilyard topunun başqa bir topu itələməsi kimi, bir qrup da başqa bir qrupa hərəkət etməyə həvəs göstərəcək.

Əgər biz müzəffər məsihçi həyatında yaşamaq istəyiriksə, onda belə həyatın hədsiz bəsitliklə fərqləndiyini başa düşməliyik. Biz onu necə də çətinləşdirmişik! Qalın kitablar yazılır; hər cür xüsusi terminlərdən istifadə edilir; bizə təlqin edirlər ki, sirr burada və ya orada və i.ə. gizlədilib. Lakin bizlərdən əksəriyyətimiz üçün bunların hamısı elə dolaşıqdır ki, hətta nəzəriyyəni bilərək, biz bunu özümüzün gündəlik yaşayış təcrübəmizə tətbiq etməyə qabil deyilik. Bu sadə həqiqətləri daha anlaşıqlı etmək üçün biz onları bu fəsildə obrazlı formada verməyi qərara aldığımızı.

BÖYÜK YOL

Bizlərdən çoxumuza yaxşı tanış olan müzəffər həyatın ümumi şəkli, Yeşaya peyğəmbərin kitabının 35-ci fəslində təsvir edilib: «Orada bir yol olacaq, O yol «Müqəddəs yol» adlanacaq» (8-ci ayə). Simvolikdir ki, bu yol bataqlıqlarla əhatələnmiş dünya üzərində yüksəlir. Baxmayaraq ki, yol ensizdir və elə hey dağa gedir, bizlərdən heç kim onun üstündən getmək imkanından məhrum edilməyib, çünki «bu yolla, hətta təcrübəsiz gedənlər də azmırlar». Nə qədər ki, biz bu yoldan ayrılmamışıq, bizə heç bir təhlükə qorxulu deyil, çünki «Orada şirlər olmayacaq və yırtıcı heyvanlar o yola çıxmıyacaq». Bu yolla getməyə yeganə qadağan edilən — bu, natəmizlərdir. «Murdar adam oradan keçməyəcək». Nəzərdə nəinki Xilaskar Məsihi tanımayan günahkarlar, lakin həm də Onu tanıyan məsihçilər, tövbə etməyib və günahdan təmizlənməyib yaşamağa davam edənlər nəzərdə tutulur.

Bu yola düşmək üçün yalnız alçaq, lakin dəhşətli və əlçatmaz təpəyə — Qolqotaya qalxmaq lazımdır. Bu, ovcumuz və dizlərimizlə, xüsusilə dizlərimizlə dirənərək dırmaşacağımız təpədir. Əgər bizi məsihçi həyatımız

qane edirsə, bizdə bu yola düşməyə ehtiraslı istək yoxdursa, biz heç vaxt dizi üstə yığılmayacağıq və bu səbəbdən də bu təpəyə qalxmayacağıq. Əgər biz məmnun deyiliksə, lakin bunu çox istəyiriksə, onda dırmaşacağıq. Tələsməyin. Allaha izn verin, sizi həqiqətən bu yolu çox istəməyə məcbur etsin. Ona izn verin, sizi ümitsiz yalvarışda diz çökməyə məcbur etsin. Soyuqqanlılar çox uzağa getməyəcək. «Məni axtaracaqsınız, əgər bütün qəlbinizlə axtarsanız, tapacaqsınız» (Yer. 29:13).

ALÇAQ QAPI

Təpənin yüksəkliyində böyük yolun girişini qoruyan çox ağır taxta çarmıx durur. O insanları və vaxtı ayıraraq orada durur. Çarmıxın payəndazında ora girməkdən ötrü insanın yerə sıxılacağı belə alçaq, balaca qapı var. Bu, böyük yola yeganə girişdir. Əgər yolumuzu davam etdirmək istəyiriksə, biz gərək bu qapıdan keçək. Bu qapını «qəlbi sınıqların qapısı» adlandırırlar. Böyük yola yalnız özünün qürurunu cilovlayan ayaq basa bilər. Yalnız «mən yaşamıram, Məsih məndə yaşayır» deyən o kəs ayaq basa bilər.

Bizlərdən hər birimizdə qürurlu əyilməz «mən» yaşayır. Özündən razılıq Eden bağında, Allahın iradəsinə tabe olaraq, həmişə diz çökən Adəm və Həvva qürurlanan zaman, müstəqillik istəyəndə və «allahlar kimi» olmaq niyyətinə düşəndə yaranmışdır. Bütün Müqəddəs Kitab boyunca Allah Öz xalqını belə özündənrazılıqda günahlandırır; bu bizdə də baş verir. Biz inadıl və özbaşınayıq. Biz hissiyyatlı və tez sınanıq. Biz qəzəblənirik, paxıllıq və tənqid edirik. Biz inciyirik və bağışlamırıq. Biz var gücümüzlə Allaha təqdim ediləcək şeyləri müstəqil etməyə çalışırıq. Biz özümüzə göz yumuruq, lakin bu tez-tez pisliliyə gətirir!

Bütün bunlar, həmçinin də başqa çox şeylər bizim daxilimizdə «mən» qürurluğundan böyüyür. Əgər o olmayıb, onun yerində Məsih məskunlaşsaydı, biz özümüzü başqa cür aparardıq. Bizə böyük yola ayaq qoymazdan əvvəl, onun yerinə Məsihin hökmdarlıq etməsindən ötrü Allaha bu «mən» özündənrazılığı əyib yıxmaq lazım gələcəkdir. Yıxılmaq — bu, Allahla insan qarşısında heç bir hüquqa malik olmamaq deməkdir. Onun xeyrinə öz hüququndan imtina etmək, amma cəhənnəm hüququ istisna olmaqla, bizdə heç bir hüququn olmamasının etirafı asan deyil. Bu özünün adlandırmaq mümkün olacaq heç kim olmamaq və heç nəyə: nə vaxta, nə pula, nə əmlaka, nə də fikirlərə malik olmamaq deməkdir. Bizim iradəmizi Özünün iradəsinə tabe etdirməkdən ötrü Allah bizi çarmıxın payəndazına aparır və bizə həqiqi itaətkarlığı göstərir. Biz burada deşilmiş əlləri və ayaqları, tikanlardan başına tac qoyulmuş məhəbbətin

simasını görürük. Biz tam itaətkar olan Şəxsi, bizim günahlarımızla dolu olan kasanı dibinəcən içərək: «...Mənim iradəm deyil, qoy Sənininki olsun» (Luk. 22:42) deyən Şəxsi görürük. Ona görə də özünü sındırmaq üçün Ona baxmaq lazımdır və dərk etmək lazımdır ki, O bizim günahlarımıza görə mıxlanmışdır. Bizə görə ölən Rəbbin itaətkarlığını görəndə, ürəyimiz kövrəlir və biz də Ona görə barışmaq istəyir və dua edirik.

Ya Rəbb, məni özüm-özümdən qoru,
İxtiyar ver, Səndə əriyim
Artıq mən yox,
Ancaq yalnız məndə yaşayan Məsih olsun.

Bizlərdən bəzilərimiz artıq müşahidə etmişik ki, Onun bizi qəlbi sınıq etməsini dilədiyimiz dua — bu, Allahın hər şeydən tez cavab verdiyi duadır.

ƏBƏDİ SEÇİM

Amma düşünməyin ki, bizə yalnız bir dəfə, bu qapıdan keçən zaman qəlbi sınıq olmaq lazımdır. Bu alternativ bizim qarşımızda əbədidir. Allah bizə təsir edir, lakin seçimi biz özümüz etməliyik. Əgər kimsə bizi incidir və lağa qoyursa, təcili həll etmək lazımdır: ya bu ədalətsizliyi Allahın bizi daha da əyməsi üçün istiqamətləndirilən mərhəmətinin aləti kimi qəbul etmək, ya da müqavimət göstərmək və labüd ruhi qiyamlara aparacaq öz qürurunu təskin etmək. Belə şəkildə bizim təvazökarlığımız daim yoxlanılacaq və tamamilə yalandan özünü göstərmək və əgər ətrafdakılara münasibətdə amansızlıq ediriksə, bizim Allaha itaətli olmağımızı göstərmək mənasızdır. Allah demək olar ki, həmişə bizi başqa insanların köməyi ilə sındırır. Məsihi üçün ikinci dərəcəli məsələ yoxdur. Allahın hikməti ilə Onun iradəsi tez-tez bizə ətrafdakıların çoxsaylı tələbləri vasitəsilə xəbərdarlıq edilir. Əgər siz itaətsizlik zolağındasınızsa, onda yeganə çıxış Qolqotaya dönmək və bizə görə təhqir olunan Məsihi seyr etmək olacaq. Siz oradan Ona görə təhqir olunmaq arzusu ilə yanaraq gələcəksiniz.

«Qəlbi sınıqların qapısı» üstündən Rəbb İsanın qiymətli qanı damcılayır. Biz onun arasından sürünə-sürünə keçmək üçün əylən zaman, bu qan bizdən bütün günahları yuyur, çünki yalnız paklar böyük yolla gedə bilirlər. Ola bilsin, siz İsanı öz Xilaskarınız kimi heç tanıyırsınız və ya Onu uzaq keçmişdən tanıyırsınız; amma bu və ya digər hallarda siz günahla — qürurluluq, paxıllıq, qəzəb, ədəbsizlik və s. günahla ləkələnmişsiniz. Əgər siz bütün günahları, onları çarmıxda daşıyan Şəxsə

versəniz, O artıq bir dəfə çarmıxda söylədiyi o sözləri sizə pıçıldayacaq: «Tamam oldu». Sizin ruhunuz da qardan ağ olacaq.

ONUN COMƏRDLİYİNİN HƏDİYYƏSİ

Beləliklə, biz böyük yola çıxdıq. Budur, bizim qarşımızda ensiz, işığa bürünmüş, səmavi Yerusəlim istiqamətində dağlara gedən o yol döşənir. Yolun hər iki tərəfinin boş sahəsi zülmətdə itir. Qaranlıq gizlincə yolun qıraqlarına yaxınlaşır, yol isə aydın işıqlandırılıb. Bizdən o tayda artıq qorxunc qaranlıq yox, gözqamaşdırıcı bir surətdə parıldayan çarmıx ucalır. Biz artıq çarmıxa çəkilmiş İsanı görməyəcəyik; yolla dirilmiş, şəkli dəyişilmiş Rəbb gedir. Onun əlində «əbədi həyata qovuşduran» su ilə doldurulmuş qab var (Yəh. 4:14). O bizə yaxınlaşıb ürəyimizi verməyi xahiş edir və biz bu kasa kimi ola biləcək boş ürəyimizi Ona uzadıırıq. O daxilimizə nəzər salır — bu sınaıçı nəzərlər ağrıya səbəb ola bilər — və əgər ürəklərimizi Onun qanıyla təmizləməyə Ona ixtiyar verdiyimizi görərsə, onda onları «dirilik suyu ilə» dolduracaq.

Biz bağışlanmış məmləkət vasitəsilə Onlara axıdılan yeni həyatda şadlanaraq və Allahı izzətləndirərək yolumuzu davam etdiririk. Siz və mən daim Müqəddəs Ruhla dolanda, biz hamını sevib onların xilasının qayğısına qalanda, bu dirçəlişdir. Heç bir mübarizə, heç bir gözləmələr olmadan, sadəcə bütün günahları Özünün qiymətli qanı ilə yuması üçün Ona həvalə etmək və bizim vasitəmizlə Ona hərəkət etməyə imkan verərək, əlindən qiymətli hədiyyəni qəbul etmək lazımdır. Nə qədər ki, biz Onun yanında gedirik, O yenidən və yenidən bizim kasalarımızı içindəkilər ağzından tökülənəcən daim dolduracaq.

Bundan sonra bizim məsihçilik həyatımız bu yolla ağzınacan dolu ürəyimizlə Onun iradəsinə tabe olaraq, Onun qanı ilə təmizlənərək və İsa ilə tam vəhdətdə olaraq getməkdən ibarət olacaq. Buna bənzər və can atmağa dəyən həyat istəmək hansısa sünilikdən və ya xüsusi tələslərdən məhrumdur. Bu, Rəbbin yaşamağımız üçün təyin etdiyi o həyatın adi gündəlik yaşayışıdır. Budur, həqiqi müqəddəslik.

GERİ ÇƏKİLMƏ

Müstəsna deyil ki, biz yoldan çıxacağıq, çünki yol dardır. Bir düz olmayan addım və biz zülmətin kənarında olacağıq. Adətən, bu itaət etmək bacarıqsızlığından və ya Allaha hər şeyi etməsinə imkan verməkdən ötrü o dərəcədə zəif, «ruhən yoxsul» olmağımızın qabiliyyətsizliyindən baş verir. İblis ucadan bizi çağıraraq, yol boyunca daim dolaşır, lakin bizə

çata bilmir. Biz isə bəzən şəxsiiradəmizdən onun çağırışına yol veririk. Beləliklə, günah və İsadən uzaqlaşmalar başlayır.

Biz bəzən ətrafdakılara, bəzən də Allahın Özünə münasibətdə dikbaşlıq edirik. Hərdənbir bizi paxıllıq və ya inciklik hissi bürüyür. Biz onda sakitlik axtarmağa cəhd etməyərək əsəbiləşirik və vurnuxuruq. Nəticədə biz kənarda qalırıq, çünki bu yolda təmiz olmayan şeyə yer yoxdur. Bizim kasalarımız ləkələnir, ağzından daşıb tökülmür və biz Allahla olan dünyadan məhrum oluruq. Əgər biz dərhal o yola dönməsək, onda bu yolda azırıq. Qayıtmaq lazımdır. Bəs, necə? Hər şeydən əvvəl, bizə hansı səbəbdən geri çəkilməyimizi başa salmasını Allahdan diləməliyik; O bunu edəcək, baxmayaraq ki, bəzən bizə günahlarımızı görməyə məcbur etdiyinə görə bir az vaxt tələb olunur. Tutaq ki, kimsə bizi təngə gətirdi və biz qəzəbləndik. Allah bu insanın əxlaqının yox, yalnız bizim reaksiyamızın əhəmiyyət kəsb etdiyini başa düşməyimizi istəyir. Əgər biz mülayim və başısağa olsaydıq, onda qəzəblənməzdik. Təəssüflə yola baxaraq, biz yenidən Rəbb İsanı görürük və başa düşürük ki, qəzəb xoşagəlməzdir və İsa bizi bu günahlardan xilas etmək üçün ölüb. Əgər biz yolda dizlərimizlə sürünsək, onda yenidən onun yanında olacağıq və Onun qanı ilə təmizlənəcəyik. İsa yenidən kasalarımızı ağzınacan doldurmağı gözləyir. Haleluya!

YOLA QAYIDIŞ

Yolumuzu harada azsaq da, O durmadan bizi barışmağa və qayıtmağa, Onun qanı isə həmişə təmizləməyə çağırır. Bu, günahlarla, əgər o edilibsə, nə etməyi bilməyin ən böyük sirli yoludur. Sırr, günahı çarmıxa gətirmək, onun iyrəncliyini dərk etmək, onda Allahı etiraf etmək və ondan İsanın qanı bahasına azad olmaqdan ibarətdir.

Beləliklə bütün yol boyu biz həqiqi sınaqdan keçəcəyik. Kasalarımız dolacaqmı? Allahın sülhü ürəklərimizdə hakimlik edəcəkmi? Biz insanları nə dərəcədə sevir və onların qayğısına qalırıq? Bu yolların barometridir. Əgər onların göstəricisi pozulubsa, deməli haradasa günah yaranıb: özünəyazıqlıq, tamahkarlıq, öz istəklərinə yolvermə, inciklik, özündənçıxma, özünümüdafiə, hər şeyi özünün şəxsi gücüylə etməyə cəhd, qaradınməzlik, inamsızlıq, sırr verməzlik, narahatçılıq, qorxu və i.ə.

BİZİM BİRGƏ YOLUMUZ

Bu yolun hələ deyilməyən əhəmiyyətli xüsusiyyətləri ondan ibarətdir ki, biz bu yolla tək getmirik. Kimsə bizimlə gedir. Bu da, əlbəttə, Rəbb İsadır. Lakin bu səyahətdə başqa insanlar da iştirak edirlər və yolun qanunu

səsləndirir ki, onlarla ünsiyyətdən vacib İsa ilə ünsiyyətdir. Mahiyyət etibarı ilə, biri o birindən ayrılmazdır.

Bizim qardaşlarımızla və İsa ilə münasibətlərimiz o qədər qarşılıqlı əlaqəlidir ki, biz o birilərinin pozulmamasından ötrü birini poza bilmərik. Başqa insanla bizim aramızda duran hər şey, məsələn, qıcıqlandırma, inciklik və paxıllıq — bizimlə Allah arasında durur. Bəzən bu maneələr daha nəyisə görmək mümkün olan örtükdən də nazik olur. Lakin, əgər onları tezliklə aradan qaldırmasaq, onda onlar islanmayan örtüyə, sonra isə daş divarlara çevriləcək və biz özümüzə bağlanaraq Allahdan və insanlardan ayrılmış olacağıq. Nəyə görə bu münasibətlərin belə qarşılıqlı əlaqəli olması tamamilə aydındır. «Allah məhəbbətdir» və bizim insanları sevmək bacarıqsızlığımız bir anlığa bizi Allahla ünsiyyətdən geriye atır, çünki Allah, hətta biz sevməsək də, onları sevir.

Bundan başqa bu kimi günahlar, yəni özünün həqiqi varlığını və hisslərini gizlətmək bizi qaranlıqda gəzməyə məcbur edir (1 Yəh. 2:9–11). Yazıda qaranlıq sözünün mənası belədir, çünki işığın açıb göstərdiyini, qaranlıq gizlədib saxlayır. Günah həmişə bizi gizlənməyə məcbur edir və biz riyakarlıq edirik, maskalanırıq və saxta sima ilə Allah və insanların qarşısında çıxış edirik. Lakin, əlbəttə, nə Allah, nə də insan mövcud olmayan şəxsiyyətlə ünsiyyətə malik ola bilməz.

Rəbb İsa ilə ünsiyyətin yeniləşməsi, bizi bir-birimizlə ünsiyyətə də qaytaracaq. Hər cür xoşagəlməzlikləri günah kimi dərk etmək və İsanın qanı ilə günahı satın almaq üçün onda tövbə etmək lazımdır, o zaman insanların gözündə biz də bəraət qazanmış olacağıq. Rəbb İsaya qaydaraq, biz hiss edirik ki, Onun insanlara qarşı məhəbbəti ürəklərimizi doldurur və konkret əməllərdə onlara münasibətdə aşkar olmağa hazırdır. Və ünsiyyət əldə edərək, biz yenidən birlikdə gedəcəyik.

Bax, «böyük yolda» həyat belədir. Bütün bunlarda yeni və fəvqəladə sensasiyaya səbəb olan bir şey yoxdur. Burada zahiri təsir üçün heç bir şey nəzərdə tutulmayıb. Bu, Rəbbin bizi hansı vəziyyətdə olursa-olsun qoymaq istədiyi, gündəlik yaşamaq lazım olan sadə həyatdır. Və bu bizim məsihçilik həyatı haqqında oxumaq və eşitmək istədiyimiz o şeylərin ziddinə olmur. Sadəcə möhtəşəm həqiqətlərin müqəddəs sayılması burada başa düşülən bədii dildə şərh edilir. Belə həyatla yaşamağa başlamaq dirçəliş demək olacaq. Dirçəliş — bu, sadəcə Rəbb İsa və bir-birilə tam vəhdətdə yolla gedən siz və mənəm. Və bizim kasalarımız daim yuyulur və Allahın həyat və məhəbbətilə ağzınacan dolub-daşır.

GÖYƏRÇİN VƏ QUZU

Qalibiyyətli həyat və Müjdənin təsirli vəzi — bu, Müqəddəs Ruhun bəhrəsidir, bizim kamil və gərgin işimizin nəticəsi deyil. Biz bəhrələrə səbəb olmağa yox, onları gətirməyə çağırılmışıq. Bunlar bizim yox, Allahın bəhrələridir. Bizim Müqəddəs Ruhla daim dolmağımızdan və ya əgər məcazılığı saxlayaraq ki, Onunla «Doyunca su içər Rəbbin ağacları» (Zəb. 104:16) bundan vacib bir şey yoxdur.

Bu həqiqət, Yəhyanın Müjdəsinin birinci fəslində Onun vəftizi zamanı Müqəddəs Ruhun Rəbb İsanın üzərinə enməsi haqqında heyvətamiz dərəcədə aydın hekayədə bizə açılır. Vəftizçi Yəhya Ona tərəf gələn İsanı görüb dedi: «Budur, dünyanın günahını aradan qaldıran Allah Quzusu». O, İsanı vəftiz edən zaman isə göyün necə açıldığını və Müqəddəs Ruhun göyərçin şəklində Onun üzərinə enməsini gördü.

ALLAHIN HƏLİMLİYİ

Burada təsvir edilmiş mənzərə — göyərçinin göydən çıxıb Quzunun üzərinə enməsi necə də çox əhəmiyyətli və simvolikdir! Quzu və göyərçin — bu, şübhəsiz, Allahın bütün yaradılanlarından ən həlimləridir. Quzu dözümlü və itaətkarlığı, göyərçin isə — sülhü (yay vaxtı göyərçinin quruldamalarından daha sakit səs mövcuddurmu?) simvolizə edir. Məgər bu Allahın Özünün varlığına məxsus təvazökarlıq deyilmi? Əzəli Allah Özünü Öz Oğlunda göstərməyi qərarlaşdıranda, Onun adını Quzu qoydu.

Müqəddəs Ruhun dünyaya gəlməsi tələb olunan zaman, O, göyərçin surətində göründü. Buradan o nəticəni çıxartmaq lazım deyil ki, Allahın belə əzəmətli, bizim isə balaca və təvazökarlığa layiq belə balaca məxluq olduğumuza görə biz gərək təvazökar olaq, yox, ona görə ki, İsadən göründüyü kimi, Allah Özü «həlim və qəlbən təvazökar»dır (Mat. 11:29). Bu epizoddan əldə etdiyimiz ən vacib dərs ondan ibarətdir ki, Müqəddəs

Ruh göyərçin görünüşündə Rəbb İsanın üzərinə enə bilər, yalnız ona görə ki, O Quzu idi. Rəbb İsada quzunun xasiyyətindən başqa — şikayətsiz, itaətli və güzəştə gedən bir xasiyyət olsaydı, göyərçin Onun üzərinə qona bilməzdi. Əgər İsa «həlim və qəlbən təvazökar» olmasaydı, onda göyərçin o qədər müdafiəsiz olardı ki, qorxub uçardı.

Bu bizim necə olacağımız, həmin o Müqəddəs Ruhun bizə də enib, bizimlə olması haqqında təsəvvürdür. Göyərçin bizimlə yalnız o şərtlə qala bilər ki, biz quzuya oxşamağa hazır olaq. Təsəvvür etmək mümkün deyil ki, əgər «mən» itaətsiz olaraq qalacaqsam, Ruh bizə mərhəmət edəcək!

İtaətsiz «mən»in bəhrəsi — göyərçinin həlimliyinin tam ziddidir. Göyərçinin bizi doldurmaq istədiyi doqquz tərkibdən ibarət (məhəbbət, sevinc, sülh, səbirlik, şəfqət, mərhəmət, inam, həlimlik və özünü saxlama) ruhun bəhrəsi haqqında deyilən Qalatiyalılara məktubun 5-ci fəslini bir daha oxuyun! Sonra onları həmin fəsildə cismani iyrənc işlərlə (özlüyün mənasını göstərən Əhdi-Cədid sözüdür) müqayisə edin. Bu həlim göyərçinlə nəyə çəkən canavarın müqayisəsidir!

QUZUNUN XASİYYƏTİ

Beləliklə, Müqəddəs Ruh bizə enəcək və bizimlə yalnız bir şərtlə olacaq ki, O bizi hər dəfə günahda ifşa edəndə, biz quzunu təmsil etməyə hazır olacağıq. Hansı ağır və diqqətlə, bizə görə Qolqotaya gedən Quzuya baxırıq, eyni zamanda da neçə üsullarla o şeydən yayınırıq ki, Ona görə özümüzü Onun kimi aparaq!

Ona Quzu kimi baxın. O adi Quzu idi. Quzu — bu, Allahın ən sadədil canlı məxluqudur. Kəməksiz və sadəlvəhdür, o özünü qorumaq haqqında da fikirləşmir. Bizə görə adi Quzuya çevrilmiş İsa da belə olmuşdu. Şəxsi gücə, şəxsi müdrikliyə, çətinliklərdən Özünə planların məhdudiyyətinə malik olmayaraq, O yalnız Ataya arxalanırdı. «Oğul, Atanın etdiyini gördüyü şeylərdən başqa Özündən bir şey edə bilməz, çünki Ata nə edərsə, Oğul da onu eyni şəkildə edir» (Yəh. 5:19). Biz nə qədər də lovğayıq! Öz maraqlarımızın müdafiəsi və problemlərdən azad olmaq üçün nə qədər planlar qururuq! Məsihi həyatını yaşamaq və Allahın işini etmək üçün biz nə qədər cəhdlər edirik, sanki biz özümüzdə nəyi isə təmsil edirik və nəyəse qabiliq! Göyərçin uçmağa məcburdur, çünki biz adi quzu olmaq istəmirik.

MƏHRUMİYYƏTLƏRƏ HAZIRLIQ

Bundan başqa o, qırılmış quzu idi, O tamamilə şikayətlənmədən öz yununu verən quzu kimi, könüllü surətdə Özünün hüquqlarından, izzətindən və Ona

çatan bütün bəşəri azadlıqlardan məhrum edildi. O heç vaxt müqavimət göstərməmişdi. Quzular belədir. O bizə görə təhqirlərə məruz qalanda, onda eyni şeylə cavab vermirdi. O əzablara dözən zaman heç kimi hədələmirdi. O heç vaxt demirdi: «Sizin Mənimlə belə rəftar etməyə haqqınız yoxdur. Məgər siz bilmirsiniz ki, Mən — Allahın Oğluyam?» Bəs, biz? Bizə məxsus olan şeylərdən necə də həvəssiz ayrılıraq! Biz nə iləsə Ona görə hərəkət etməyə hazır deyilik. Biz tələb edirik ki, vəziyyətimizə uyğun hörmətlə bizə yanaşsınlar. Biz müqavimət göstərib mübarizə aparırıq. Göyərçin bizdən uçmağa məcburdur, çünki biz qırılmış quzu olmaq istəmirik. Və biz rəhmsizlik və laqeydliklə sülhdən məhrum oluruq.

O SÖZ QAYTARMIRDI

Bundan başqa O dilsiz Quzu idi. «Ona zülm etdilər, O izzətə çəkdi, amma ağzını açmadı» (Yeq. 53:7). İnsanların iftira və yalanları ilə üzləşərək, O Yazıya əsasən, «heç bir cavab vermədi» (Mat. 27:12; Mrk. 15:5; Luk. 23:9). O heç vaxt Özünü müdafiə edib bəraət qazandırmayıb. Bizim haqqımızda bədxah və ədalətsiz bir şey desələr, dərhal cavab qaytarmağa hazırıq, təki susmayaq. Özümüzü müdafiə edərək və haqq qazandıraraq səsimizi ucaldırıq və orada qəzəb notları səslənir. Biz günahımızı həqiqətən etiraf etmək əvəzinə, bəhanələr gətiririk. Hər belə hallarda göyərçin uçmağa və ürəyimizdən sülhü və xeyir-duanı aparmağa məcbur olur, çünki biz dilsiz quzu olmağı arzulamırıq.

HEÇ BİR İNCİKLİK

Axı, bir də O pak və nöqsansız — ləkəsiz Quzu idi. Onun nəinki ağzından qəzəbli sözlər çıxmamışdı, Onun ürəyində də Onu çarmıxa göndərənə qarşı məhəbbətdən başqa heç nə yox idi. Nə inciklik, nə qeyz, nə acılıq. Hətta Onun əllərini mıxlayan zaman da, O Öz Atasından onları bağışlamalarını diləmişdi. O bizə görə itaətkarcasına əzab çəkməyə hazır idi. Bəs, biz ürəklərimizdə neçə inciklik gizlədirik? Həm də müqayisədə İsayə edilən yamanlıqdan az yamanlığa. Hər buna bənzər hisslər ürəklərimizə xal qoyur, göyərçin də uçmağa məcbur olur, ona görə ki, biz İsayə görə dözməyi və bağışlamağı istəmirik.

GERİ DÖN, GÖYƏRÇİN!

Belə əhval-ruhiyyə və əməllər Müqəddəs Ruhu bizdən hürküdür və onların hamısı günahlıdır. Günah, Onun kilsəsində dirçəlişə mane olan

yeganə şeydir. Kim göyərçini Onun lütfü ilə bizim həyatımıza qaytara bilər? Bu bizim üçün ən vacib məsələdir. Cavab aydındır — Allahın Quzusu. Çünki O sadəcə adi, qırılmış, dilsiz və ləkələnmiş Quzu deyil, hər şeydən öncə insanı əvəz edən Quzudur.

Allahın qurbanına gətirilən Quzu, yəhudilər üçün həmişə əvəz etmə qurbanı olub. Onun həlimliyi və itaətkarlığı əsas vəzifəsinə yalnız bir əlavə kimi nəzərdə tutulurdu: bəşəri günahlara görə ölmək üçün, onun qanı ilə onların satın alınmalarından ötrü qurbangaha qan çilənməlidir. Bizim Quzumuz olan Rəbb İsanın itaətkarlığı ona görə lazım idi ki, bizim bağışlana və hər cür mürdərliklərdən təmizləyə bilməyimizdən ötrü, Özünün çarmıxa çəkilməmiş bədənində günahlarımızı daşıyan O, yalnız bizim müavinimiz, qapazaltımız ola bilər.

Bundan başqa, günahlarımızın Quzunu necə yaralayıb əzab verdiyini göstərmək üçün Allah bizi çarmıxa gətirmək istəyir. Nəgmədə «Onlar mənim Rəbbimi çarmıxa çəkən zaman, orada olmusunuz?» soruşulur. «Bəli, olmuşuq» cavab verilir. Özümüzün inadçılığı ilə sübut edirik ki, biz Qolqotada Onu öldürən izdihamin bir hissəsi olmuşuq. Nəhayət, biz tövbə etsək, bağışlanmamızı və bütün günahlardan təmizlənməyimizi təmin edən qiymətli qanının zahir olmasından ötrü, həlim Quzumuz onların və bizim bunu etməyimizi istəyirdi. Qoy bu müqəddəs həqiqət bizim qürurlu qəlblərimizin etirafında devrilsin! Çünki Quzunun qanı yalnız o zaman bizi günahlardan təmizləyəcək və ancaq o vaxt, günahlarımızı İsanın ürəyində görərək barışacağımızı və tövbəyə hazırlığımızı izhar edən zaman, Göyərçin qəlblərimizə sülh və lütlə ayıdacaq.

O pəyədə doğularaq, Qolqotada biabırçı
Ölümü qəbul edib, alçalmağı dərk etdi;
Mənsə Onun təvazökar şagirdi olmaqdan ötrü
Həddən artıq qürurlu və əyilməzəm.

O Öz iradəsini Atasına tabe etdirdi
Və nurda yeriməyi seçdi,
Mənsə, mübarizəyə üstünlük verirəm
Və hər şeyi özüm etməyə cəhd edirəm.

Ya Rəbb, məni təvazökar et, təmizlə və doldur,
Və mənim Səninlə olan ünsiyyətimi qoru,
Qoy bizim ünsiyyətimiz pozulmasın
Və Sənin adın qoy məndə izzətlənsin.

Bir dəfə saleh afrikalı məsihiçi öz icmasının üzvlərinə söylədi ki, yığıncağa getmək üçün dağa qalxarkən, ardınca addım səsləri eşitdi. O çevrilib, kürəyində çox ağır yük daşıyan insanı gördü. Məsihiçi şəfqətlə dolaraq, onunla danışdı. Birdən Onun əllərindəki çapıqları görüb başa düşdü ki, o, İsa'dır. Soruşdu: «Ya Rəbb, Sən dünyanın günahlarını dağa aparırsan?» — «Xeyr, — Rəbb İsa cavab verdi, — dünyanın yox, yalnız sənin günahını!» Afrikalı insanlara, sadəcə Allahın ona verdiyi görüntüləri danışanda, onların ürəkləri qırıldı, sanki çarmıxda günahlarını görürdülər.

Bizim ürəklərimizə də qırılmaq lazımdır və yalnız bundan sonra biz ancaq günahlarda həqiqi tövbə zamanı mümkün olan etirafa, barışığa və dirçəlişə qadir olacağıq. Nə vaxtsa Rəbbin Özünün alçaldığı kimi, bizim də özünüəlcəltməyə hazır olacağımız zaman Göyərçin bizə qayıdacaq.

Geri dön, səmavi Göyərçin, geri dön,
Ey gözəl sülh Elçisi!
Mən, Səni ağlamağa məcbur edən
Və Səni sinəmdən uzaqlaşdıran
Günahlara nifrət edirəm.

GÖYƏRÇİNLƏ İDARƏ EDİLƏN

Və nəhayət. Göyərçin — sülhün rəmzidir, bu isə o deməkdir ki, əgər İsanın qanı bizi təmizləyib və təvazökarlıqla Quzu ilə gediriksə, onda Ruhun iştirakı və icracılıq əlamətləri sülh olacaq. Bu imtahanı biz bütün yol boyu saxlayacağıq. «Məsihin sülhü qoy ürəklərinizdə hakim olsun» (Kol. 3:15). Əgər nə vaxtsa Göyərçin ürəklərimizdə quruldamağı saxlasa, dünyamız dağılsa, onda bu yalnız günahlara görə baş verəcək. Ola bilsin ki, biz Quzunun təvazökarlığından nədəsə uzaqlaşmışıq və Allahdan məhz bunun nədə olduğunu bizə göstərməsini diləməliyik. Biz tövbə edib, bu günahı çarmıxa gətirən zaman, Göyərçin ürəklərimizdə Özünün qanuni yerinə qayıdacaq və biz yenidən Allahla sülhü mənimsəyəcəyik. Hətta günahlı insanlara da mümkün olan İsanın qiymətli qanının tətbiqi sayəsində biz təxirsiz və daim o dəyişilməz Ruhun gəlişini belə öyrənəcəyik.

Biz bu gündən başlayaraq, həyatımızı idarə etməyi səmavi Göyərçinə, Allahın sülhünə ixtiyar verəcəyikmi? Əgər ixtiyar versək, onda arasıkəsilməyən günahkarlığın və böyük təvazökarlığın dərk edilməsi yolu ilə gedəcəyik. Amma bu yolda biz Allahın Quzusu ilə tam həmrəyliyə nail olacağıq və dəyərli olan yeganə qələbəni — özümüz üzərində olan qələbəni saxlayacağıq.

6

AİLƏDƏ DİRÇƏLİŞ

Min illər bundan əvvəl yerin ən gözəl bağında bir kişi və qadın yaşayırdı. Özünün Tanrısına bənzər kimi yaradılmış onlar, yeganə məqsədlə — Allahı hər zaman izzətləndirərək, Onu bütün məxluqlara və bir-birinə göstərmək məqsədilə yaşayırdılar. Onlar təvazökarlıqla öz vəziyyətlərini — tam itaət etmə və Allahın iradəsinə tabe olma vəziyyətini qəbul etmişdilər. Onlar həmişə öz iradələrini Onun iradəsinə tabe etdirdiklərinə görə, özləri üçün yox, Onun üçün yaşayırdılar və tamamilə bir-birlərinə tabe olurdular. Belə şəkildə həmin o bağın birinci ailəsində tam ahənglik — sülh, sevgi və təkcə Allahla yox, həm də bir-birilə vəhdət hökmranlıq edirdi.

Lakin bir dəfə bu ahənglik dağıldı, çünki Allaha fikrini cəmləmiş bu ailəyə gizləncə ilan girdi və onunla da birgə günah peyda oldu. Və onlar Allahla sülhü və ünsiyyəti itirdiklərinə görə, bir-birləri ilə də sülhü və ünsiyyəti itidilər. Onlar Allah üçün, hətta bir-birləri üçün yaşamağı dayandırdılar və bundan belə özləri üçün yaşamağa başladılar. Onlardan hər biri özünün şəxsi allahı olmağa başladı. Sülh, ahənglik, sevgi və vəhdətin yerinə, nifaq və ədavətlər, başqa sözlə, GÜNAH gəldi!

DİRÇƏLİŞ AİLƏDƏ BAŞLAYIR

Günah, ilk əvvəl məhz ailədə əmələ gəldi. Çox güman ki, biz evdə daha çox günah edirik, nəinki başqa yerdə, ona görə də dirçəlişi buradan başlamaq lazımdır. Dirçəlişin labüdlüyü həm kilsədə, həm dövlətdə, həm də bütün dünyada kəskin surətdə hiss olunur, lakin dirçəldilmiş kilsə, dirçəlmiş ailənin yoxsulluğunda riyakarlığın bir hissəsi ola bilər. Ailə — ən mürəkkəb və çətin sahədir, lakin məhz ondan başlamaq lazımdır.

Amma daha uzağa getməzdən əvvəl, gəlin, həqiqi dirçəlişin nə demək olduğunu yadımıza salaq. Bu, sadəcə insanların qəlbində ruhən sönmüş

yeni həyatdır, lakin o əsla şəxsi cəhdlə əldə edilmir. Bu, insanın yox, Allahın həyatıdır; bu, ürəklərimizi dolduran və bizim vasitəmizlə axan İsanın həyatıdır. Belə həyat, bizimlə Allah və yaxınlarımız arasında heç bir sərhəd olmayan zaman, bizim yanımızda yaşayanlarla ünsiyyətdə və vəhdətdə əmələ gəlir. Ev, bu hər şeydən əvvəl, dirçəlişin duyula biləcəyi yerdur.

Özünü məsihçi adlandıran bizim çoxumuzun ailə təcrübəsi necə də çoxsifətlidir, burada həm təmkinsizlik, həm qəzəb, həm xudbinlik, həm də inciklik var. Hətta, əgər bizim aramızda müştərək məsihçi həyatını fərqləndirə biləcək açıq düşmənçilik, tam vəhdət və ünsiyyət yoxdursa, sadəcə yoxdur. Lakin bizimlə ətrafdakılar, bizimlə Allah arasında dayanan hər şey, bizim Onunla ünsiyyətimizi pozur və ilahi həyat ürəklərimizdə dolub-daşmır.

AİLƏLƏRİMİZDƏ PİS OLAN NƏDİR?

Ailədən danışaraq biz, ərlə-arvad, valideynlərə-uşaqlar, qardaşla-bacılar, həmçinin də müxtəlif səbəblər üzündən birgə yaşamağa məcbur olanlar arasındakı münasibətləri nəzərdə tuturuq.

Hər şeydən əvvəl, əksəriyyət ailələrin bədbəxtçiliyini, onların bir-birlərindən təcrid olunmaları ilə göstərmək olar. Biz pəncərə pərdəsi arxasında yaşayırıq. Başqaları bizim əslində kim olduğumuzu bilmirlər və bilmələrini də istəmirik. Hətta kimlərlə ki, biz dostluq əlaqələrini saxlayırıq, onlar evimizdə nələrin baş verdiyindən — bizim çətinliklərimizdən, mübarizə və uğursuzluqlarımızdan, həmçinin də Rəbb İsanın bizi tez-tez təmizləmək lazım gəldiyindən şübhələnirlər. Bu, sağlığın və aydınlığın yoxluğu, həmişəki kimi günahın nəticəsidir. Birinci günahın ilk nəticəsi Adəm və Həvva bağda ağacların arxasında Allahdan gizlənən zaman baş vermişdi. Bir vaxtlar Allah və bir-birlərilə o qədər açıq olan onlar, günaha görə Allahdan qaçmağa başladılar. Əgər onlar Allahdan gizləniblərsə, onda tez bir zamanda bir-birlərindən qaçıb gizlənmələrinə şübhə yoxdur. Adəmin ürəyində Həvvanın biləcəyinə ixtiyar verilməyən hisslər yaranmışdır və eyni hisslər də Həvvanın ürəyində doğmuşdur. O vaxtdan da belə buyurulmuşdu ki, Allahdan gizlətdiyimizi bir-birimizdən də gizlədirik. Bizə iç üzünü göstərən xidmətlə təmkinlik divarı arxasında özümüzün həqiqi «mən»imizi gizlədirik. Bəzən saxta yumorlara qaçaraq, olduqca qeyri-adi üsullarla gizlənirik. Biz ciddi olmağa qorxuruq, ona görə ki, başqalarının bizimlə həddən artıq sıx əlaqəyə girmələrini və əslində bizim kimliyimizi görmələrini istəmirik və biz öz oyunumuza davam edirik. Biz bir-birimizin qarşısında yalançı ifşalarla dururuq, ancaq

saxta şəxsiyyətlə həqiqi ünsiyyətə malik olmağı heç kim bacarmır. Ona görə də ailədə vəhdətdə və yaxın ünsiyyətdə olmaq mümkün deyil. Yazı bunu «qaranlıqda gəzmə» adlandırır, çünki qaranlıq hər şeyi gizlədir.

SEVMƏK BACARIQSIZLIĞI

Ailələrimizin digər problemi, bu bir-birimizi sevmək bacarıqsızlığındadır. «Lakin, — siz etiraz edirsiniz, — bunu bizim ailəmiz haqqında demək olmaz; mən və ərimin bir-birimizə olan sevgisindən güclü sevgi mümkün deyil!» Tələsməyin! Hər şey sizin sevgi termini altında nəyi başa düşməyinizdən asılıdır. Sevgi sadəcə nə zərif hiss, nə də güclü ehtirasdır. Korinfililərə 1-ci məktubdan (13-cü fəs.) məşhur parça bizə həqiqi məhəbbətin necə olması haqqında deyir və əgər biz özümüzü bu meyarlarda yoxlayırıqsa, onda ola bilsin başa düşərik ki, biz bir-birimizi çox çətin ki, sevirik, əxlaqımız isə sevginin tam zıddıdır. Lakin sevginin zıddı — nifrətdir! Gəlin, bu parçada sevgi haqqında nə deyildiyinə nəzər salaq.

«Sevgi səbirlidir,
şəfqətlidir,
sevgi paxıllıq etmir,
sevgi lovğalanmır,
qürurlanmır,
azğınlıq etmir,
özününkünü axtarmır,
qəzəblənmir,
yamanlıq etməyi fikirləşmir».

Ailələrimizdə bu testdən keçə biləcəyikmi? Əksər hallarda biz əksinə hərəkət edirik.

Biz tez-tez etirazlarımızda və öcətləşmələrimizdə səbirsizlik və hətta qəzəb göstəririk. Ailələrimizdə hələ nə qədər qısqançlıqlar görmək olar! Elə hallar olur ki, ər və arvad bir-birlərinə bacarıqlarına və hətta ruhən böyümələrinə görə paxıllıq edirlər. Valideynlər bəzən uşaqlara qarşı bir-birlərinə qısqanırlar və qardaş-bacı arasında da çox vaxt amansız qısqançlıq olur.

«Sevgi azğınlıq etmir», yəni nəzakətli və ehtiramlıdır. Bu xüsusda necə? Nəzakətlilik — bu, xırdaçılıqlarda sevgidir, məhz elə xırdaçılıqlarda da bədrəyirik. Hesab edirik ki, evdə özünü «sərbəst hiss etmək» olar. Bəs, necə tez-tez həddindən artıq lovğalanırıq! Qürur özünü bütün mümkün

olan üsullarla aşkar edir. Biz elə hesab edirik ki, hər şeyi hamıdan yaxşı bilirik. İstəyirik ki, hər şey biz arzuladığımız kimi olsun, buna görə də ev adamları ilə öcəşirik və ya onlara göstərişlər veririk, bu isə bizə onlara nifrət etməyə başlamağa təkan verir. Öz üstünlüyümüzü qeyd edərək, özümüzü onlardan yüksəyə qaldırırıq. Lakin ürəyimizin dərinliklərində biz kiməsə nifrət ediriksə, onda hər şeydə onu günahlandırırıq, bununla da hesab edirik ki, sevirik.

Bəs, xudbinliklə işlər necədir? Gün ərzində biz öz istək və maraqlarımızı başqalarınınkindən yüksək tuturuq.

Necə asanlıqla əsəbiləşirik! Başqaları səhv iş görəndə necə də özümüzdən tez çıxırıq! Başqasının bir şeyi edib-etmədiyinə görə necə tez-tez pis fikir və hisslərə yol veririk. Və bununla da ərz edirik ki, ailələrimizdə sevgi çatışmamazlığı yoxdur. Biz hər gün belə hərəkət edirik, lakin buna əhəmiyyət vermirik. Bütün bu əməllər və hisslər tamamilə sevginin ziddinədir, sevginin ziddi isə — nifrət adlanır.

Dözümsüzlük — bu, nifrətdir. Qısqanclıq — bu, nifrətdir. Şəkk-şübhə, tərslik, xudbinlik, əsəbilik, inciklik — bunlar hamısı nifrətdir! Nifrət isə — GÜNAHDIR. «Kim deyirsə ki, nurdadır, amma öz qardaşına nifrət edir, o indiyədək qaranlıqdadır» (1 Yəh. 2:9).

YEGANƏ ÇIXIŞ YOLU

İndi isə özümüzə sual verək: «Ailələrimizdə yeni həyat və dirçəliş istəyirikmi?» Biz ürəklərimizi sınamalıyıq. Bu vəziyyətdə daha sonralar da olmağa razıyıqmı və ya evlərimizdə həqiqətən yeni həyatın, Onun həyatının olmasını arzulayıyıqmı? Bunu lazımınca istəməyə nə qədər, biz ləbüd addımlar ata bilmərik. İlk addım ondan ibarətdir ki, günahı günah adlandırmaqdan ötrü (şəxsi günahlarımızı, başqa insanın günahını yox) onunla çarmıxa gedib, Rəbb İsayə günahlarımızı təmizləməyi həvalə etməkdir.

Çarmıxın qarşısında diz çökən zaman, ürəklərimiz Onun hər şeyi anlaya bilən təmənnasız sevgisi, səbri və təvazökarlığı ilə dolacaq. Onun qiymətli qanı bizi pis fikirlərdən təmizləyir, Müqəddəs Ruh isə bizə İsanın xüsusiyyətindən pay verir. Korinfililərə 1-ci məktubda göstərilən parçada — bu, İsanın təbiətindən və bizim üçün olan ənamdan başqa bir şey deyil, çünki əgər O bizimdirsə, Onun təbiəti də bizimdir. Biz bu ənamı hər vaxt, bizə sevgi çatmayanda və günah həyatımıza gizlicə girməyə başlayan zaman alırıq, çünki bu həyatverici qanın bulağı həmişə bizə mümkündür.

Bütün bunların hamısı bizi ailələrimizdə çarmıxın yolunu tutmağa

meylliyyə məcbur edir. Biz hər vəziyyətdə, bizə görə Öz hüquqlarından imtina edən İsayə bənzər kimi, öz hüquqlarımızdan imtina etmək lazım olan vəziyyətdə ola bilərik. Bizim qurban verməyə hazır olmadığımız şəxsi xudbinliyimiz və qürurumuz kimi, kəskin əhatə edilən xudbinlik və qürura heç bir münasibət göstərilmədiyini görürük. Biz Allahın iradəsinin göstərdiyi və ona itaətkarcasına tabe olan ətrafdakıların əxlaqının istənilən xüsusiyyətlərini qəbul etməliyik. Bu o demək deyil ki, ətrafdakılar Allahın iradəsilə xudbindirlər, əsla yox, lakin bizə münasibətdə bu Allahın iradəsinin təzahürüdür. Ətrafdakılara gəlincə isə, Allah, çox güman ki, onlara öz problemlərini dərk etməyə kömək etməkdən ötrü bizdən istifadə etmək istəyir. Əgər biz valideyniksə, onda, əlbəttə bizə uşaqlarımızın tərbiyəsində tez-tez ciddilik göstərmək lazımdır. Amma bu xudbinlik məqsədlə yox, onlara məhəbbətdən və səmərələrinə görə ediləcək. Şəxsi hüquqlarla və imtiyazlarla daim hərəkət etmək lazımdır. Yalnız belə Rəbb İsanın məhəbbəti bizi doldura və bizim vasitəmlə zahir ola bilər.

Qolqotada özümüzü sarsıdaraq, ətrafdakılarla, bəzən hətta şəxsi uşaqlarımızla da biz birinci barışmalıyıq. Bu olduqca tez-tez bizim təvazökarlığımızın sübutuna xidmət edir. Mülayimlik və qürur — antipodlardır. Qürur iddia edir: «Bu sənin günahındır!» Mülayimlik isə deyir: «Mənim». Əgər ev adamları bizdən «Bu mənim günahımdır!» eşitsələr, ailələrimizdəki ab-hava necə başqalaşar. Yadda saxlayacağıq ki, çarmıxda yalnız bir nəfər üçün yer var. Biz deyə bilmərik: «Mən düz etməmişdim, lakin siz də düz etmədiniz. Siz də mənimlə getməlisiniz». Yox, «Mən düz etməmişəm» deyərək, biz çarmıxa təkliddə gedəcəyik. Bizim sözlərimizdən və əməllərimizdən daha çox təvazökarlıq, başqa insanlarda Allahın işinə kömək edəcək. Amma ola bilsin ki, bizə olduqca uzun müddət gözləmək lazım gəlsin. Lakin bu bizə yalnız Allahın nə hiss etdiyini başa düşməyə kömək edəcək, çünki kiminsə dediyi kimi, «İki min il bundan öncə, baxmayaraq ki, Onda heç bir günah yox idi, O insanla barışmağa saysız-hesabsız cəhdlər etdiyi zaman, Ona da çox gözləmək lazım gəlmişdir». Lakin Allah dualarımıza dayanmadan cavab verəcək və bizim fikir ayrılığımız olan o şəxsi Qolqotaya gətirəcək. Orada biz vahid olcağıq; orada aramızda olan maneələr dağıdılacaq; orada, İsa və bir-birimizlə tam açıqlıqla nurda gəzəcəyik və var ürəyimizlə bir-birimizi sevə biləcəyik. Günah — bax, yerdə qalan hər şeylə bizi birləşdirir, ona görə həqiqi vəhdəti mənimsəyə biləcək təkə bir yer mövcuddur — bu, günahın məhv edildiyi İsanın ayaqlarının altındakı yerdir.

Dostumuzun gözünə nə isə düşmüşdü! Baxmayaraq ki, bu İsanın «çöp» adlandırdığı kiçik zibil idi, onu çıxarmayana qədər necə əzab verir və insan necə də köməksizdir! Əlbəttə, biz dostları kimi, onu çıxarmaqdan ötrü əlimizdən gələn hər şeyi etməyə borcluyuq. Əgər biz buna müvəffəq oluruqsa, zərərçəkənlər necə də minnətdardırlar! Əgər onlar da bizə belə xidmət göstərsələr, biz də minnətdar olacağıq.

Bu nöqtəyi-nəzərdən, Mattanın Müjdəsindən yaxşı məlum olan çöp və tir haqqında həqiqi fikir, başqa insanın çatışmayan cəhətlərini düzəltməkdən ötrü bütün cəhdləri qadağan etməkdən yox, bir-birimizə mümkün qədər yaxşı xidmət göstərməyə çalışmaqdan ibarətdir. Həqiqətən, əvvəlcə təəssürat yaranır ki, burada ancaq insanlara tənqidi yanaşma müzakirə edilir, sonra isə bu məsələ aydınlaşdırılaraq, fraqment o sözlərlə tamamlanır: «O zaman qardaşının gözündən çöpü necə çıxarmağı görəcəksən». Əhdi-Cədidə əsasən, bizə bütün mümkün olan şeyləri edərək, onların görmə qabiliyyətini pisləşdirən və xeyirdualarına mane olan «çöpü» təmizləməkdən ötrü, başqa insanların qayğısına qalmaq lazımdır. Biz özümüzü «məhəbbətə və xeyirli işlərə təşviq edərək» «bir-birimizi daha çox ürəkləndirməliyik», «bir-birimizə təskinlik verməliyik», «bir-birimizin ayaqlarını yumalıyıq (İbr. 10:25; 1 Sal. 5:11; Yəh. 13:14; İbr. 10:24). Buna bizi İsanın ürəklərimizə axan sevgisi vadar edir.

Əgər biz Allahın buyurduğu kimi, təvazökarcasına bir-birimizi mükafatlandırsaq, bu necə də hamımız üçün lütf olardı! Bir dəfə Allahın dostları Cəmiyyətinin üzvü Nikolay Bazelski adlı təvazökar isveçli dağları aşılıb Strasburq şəhərinə, bu şəhərdə məşhur vəzçi olan doktor Taulerin kilsəsinə gəldi. Və Taulerə valehedici sözlərlə müraciət etdi: «Allah dünya və bu şəhər üçün olan ən böyük missiyanı həyata keçirməzdən əvvəl sən ölməlisən — özün, ənamın, məşhurluğun, hətta salehliyin

üçün ölməlisən. Sən çarmıxın bütün mənasını başa düşəndə, Allah və insanlar qarşısında yeni gücə nail olacaqsan». Naməlum məsihçi tərəfindən atılan çağırış, doktor Taulerin həyatını kəskin surətdə dəyişdi. O həqiqi ölüb-gətməni öyrəndi və nəticədə Lüter və Reformasiya üçün yol hazırlamaqda əhəmiyyətli rol oynadı. Matta Müjdəsinin parçasında Rəbb İsa bizə bir-birimizə necə kömək etməyi deyir.

«TİR» NƏ DEMƏKDİR?

Bizim öz gözümüzdə tir ola-ola, başqasının gözündən çöp çıxarmağın sanki asan olduğunu əvvəlcə Rəbb İsa bizə deyir. Amma bu vəziyyətdə, nə qədər ki, biz özümüz pis görürük, bizdə «çöpü» çıxarmaq imkanı yoxdur və bunu etməyə çalışmaq ikiüzlülük olardı.

İndi biz bilirik ki, qardaşının gözündə çöp ifadəsi altında İsa nəyi nəzərdə tuturdu. Bu sanki bizim dərk edə bildiyimiz hansısa çatışmamazlıqdır. Bu ola bilsin, bizim əleyhimizə yönəldilən və ya mövqeyimizə münasibətdə tutduğumuz hərəkətdir. Bəs bizim gözümüzdə tir ifadəsi altında Rəbb nəyi nəzərdə tuturdu? Mən güman edirəm ki, gözümüzdəki tir, bu sadəcə başqa insanın çatışmamazlığına bizim bədxah reaksiyamızdır.

Şübhəsiz ki, bu insan haqlı deyil, lakin bizim reaksiyamız da düz deyil! Başqalarının gözlərindəki «çöp» bizdə qiyama, soyuqluğa, müzakirəyə, kədərə, dedi-qoduya, bədxahlığa, bir sözlə, əsas nöqsanların bütün müxtəlifliliyinə — sevmək bacarıqsızlığına səbəb olur. Rəbb İsa isə deyir ki, bu, belə reaksiyalar doğuran o əməllərdən (bəzən isə tamamilə şüursuz) daha dəhşətlidir. Kiçik yonqarla tirin müqayisəsində Rəbb demək istəyir ki, kiminsə qüsurlarına bədxah reaksiya, bu da tirlə yonqarın müqayisəsinin eləcə özüdür! Hər dəfə biz bir başqa insana «bu sənin günahındır» sözlərilə barmağımızla göstərəndə, üç barmaq bizim özümüzü göstərir. Allah bizə bu günahı bağışlayır, biz isə özümüzün ikiüzlülüüyündə yaxınlarımızı «düzəltməyə» səy göstəririk, baxmayaraq ki, Allah ürəklərimizdə bundan da pisini görür.

Amma fikirləşməyə dəyməz ki, «tir», bu, bizim tərəfimizdən mütləq şiddətli reaksiyadır. «Tir» — bu, həm böyük narazılıqlara ilk işarə, həm pis fikirlərə ilk ısıltı, həm də bədxah müzakirələrə ilk əlamətdir. Bunların hamısı bizim qavrayışlarımızı deyir və biz heç vaxt başqalarını əslində onların olduqları kimi — Allah tərəfindən hərərlə sevilənlər kimi görməyəcəyik. Əgər biz ürəyimizdə bu günahı saxlayaraq onlarla danışırıqsa, onda onları da bizə qarşı münasibətdə beləcə amansız mövqeyə gətirib çıxaracağıq, çünki insani münasibətlərin qanunu belədir: «hansı ölçüylə ölçərsən, o ölçüylə də ölçülərsən».

GÜNAHI QOLQOTAYA GƏTİRİN

«Əvvəlcə öz gözündən tiri çıxar». Bax, bizə nədən başlamaq lazımdır. Mütləq başa düşmək lazımdır ki, bizim başqa insanlara pisniyyətli fikirlərimiz günahdır. Biz dizlərimiz üstə onu Qolqotaya gətirməliyik, İsanı görüb başa düşməliyik ki, bu günahı O nəyin bahasına ödəyir. Biz Onun ayaqları altında tövbə etməliyik və özümüzü yenidən devirməliyik. Biz Rəbb İsayə günahlarımızı Onun qiymətli qanı ilə yumasına və o insana qarşı sevgiylə doldurmasına etibar etməliyik. Və əgər biz bunu Ondan diləsək, O edəcək. Sonra biz, yəqin ki, günahlı kimi o insanın yanına gedib, ona ürəyimizdə olan günahdan, Rəbb İsanın qanının nə etməsindən danışmaq və ondan üzr diləmək istəyəcəyik. Olduqca tez-tez bizi əhatə edən insanlar, bəzən isə ürəyimiz deyəcək ki, bizim etiraf etdiyimiz günah, insanın günahını hələ necə dərk etməsi kimi o dərəcədə dəhşətli deyil. Lakin biz Qolqotada olmuşuq, biz həqiqətən Qolqota işarəsi altında yaşamağı öyrənirik, biz orada günahlarımızı gördük və bundan sonra öz günahlarımızı özgələrininki ilə müqayisə edə bilmərik.

Biz bu adi addımları qəbul edəndən sonra aydın bir surətdə görürük ki, «çöp» başqasının gözündən sıçrayıb çıxdı, ona görə də bizim «tirimiz» yox oldu. Bu anda Allah insanın ehtiyacı olduğu o şeyə yeni işıq səpəcək. Onda biz ola bilsin ki, əvvəllər bizdə belə təlaş doğuran, həqiqətdə mövcud olmayan «çöpü» görəcəyik, o bizim özümüzdə yalnız nəyi isə əks etdirən bir şey idi. Bəlkə bu insanda çətin ki, o özü dərk edəcək hansısa gizləncə qalmış fikirləri və hissləri açacağıq. Sonra Allahın buyurduğu kimi, biz sevgi və təvazökarlıqla ona yalvarmalıyıq ki, bu sirrli günahlar ona da açılsın. O zaman o günahlarını həyatverən bulağa — çarmıxa gətirə bilər və orada xilasa nail ola bilər. Bu an isə o heç vaxt olmadığı kimi, bizim çağırışımızı qəbul etməyə hazır olacaq və bizə minnətdarlıq edəcək, çünki o indi biləcək ki, bizdə heç bir xudbinlik ehtirasları olmayıb, ancaq ona sevgi və qayğı olub.

Allah bizi kimisə sınağa çağırən zaman, biz qorxuya yol verib özümüzü saxlamalı deyilik. Biz mübahisə etməyəcəyik və dediyimizin üstündə dayanmayacağıq. Biz, sadəcə Allahın bizə açdığı o şeylər haqqında danışacağıq və bununla da qurataracağıq. İnsanın anlamasına nail olmaq, bu Allahın işidir, bizim yox. Özünün qürurunu, təkəbbürlü «mən»ini dağıtmaq istəyinin olması üçün vaxt tələb olunur. Bizi isə öz növbəsində cavab verməyə çağırən zaman, gəlin müdafiə və ya bəraətgazanma mövqeyi tutmayaq.

Yaxşı olardı ki, səssizcə başqasını dinləyib minnətdarlıq edək, sonra Allahın yanına gəlib Ondan bu problemin həllini soruşaq. Əgər başqası haqlıdırsa, onda biz yetərinə təvazökar olacağıq ki, gedib ona bu haqda deyək; sonra isə birlikdə Allaha minnətdarlıq edək. Şübhə yoxdur ki, biz son dərəcə bir-birimizə ehtiyac duyuruq. Əgər Allahın bizi başqalarının köməyi ilə işıqlandırması üçün hazırlaşmayacağıqsa, həyatımızda heç vaxt ütülənməyəcək «kor ləkələr» olacaq.

XİDMƏTÇİ OLMAĞA HAZIRSINIZMI?

Əhdi-Cədidən bütün aşkarlığı ilə Rəbb İsa göstərir ki, bizdən təvazökarlıqla xidmətçi mövqeyini tutmağa hazırlığımızı gözləyir. Bu bizim qəbul edə biləcəyimiz və ya öz qərarımıza görə, sadəcə vaz keçəcəyimiz nə isə bir əlavə öhdəçilik deyil. Bu məsihçinin Məsihlə ünsiyyəti anlamaq və nə dərəcədə müqəddəsliyə yaxınlaşmaq istədiyi ehtiramla, Allah və özünün həmqardaşları ilə yaratdığı yeni münasibətlərin özünün məğzidir. Biz həqiqi xidmətçinin həyatının səbir və fədakarlıqla necə bağlı olduğunu başa düşəndə, bizə aydın olacaq ki, yalnız o kəs bütün məsuliyyətilə Rəbb İsanın təvazökarlığı və itaətkarlığı nümunəsini götürərək Qolqota işarəsi altında yaşamağı qərara alıb belə mövqeyi qəbul etmək istəyəcək.

Bu mövzuya müraciət edərək, biz Onun görmək istəyəcəyi o rolun mənasını anlamağa hazırlaşdırın bəzi məsələləri qabaqcadan müzakirə etməliyik. Əhdi-Ətiqdə iki növ xidmət xatırladılır. Bunlar bəzi hüquqlara malik olub məvacib alan muzzdlu xidmətçilər və öz əməyinə görə heç nə almayan və şikayətlənməyə hüququ olmayan kilsə xidmətçiləri və ya qullar idilər. Yəhudilərə öz xalqının nümayəndələrini qul etməmək qadağan edilmişdir; belə kilsə xidmətçilərinə, yalnız bütperəstlərdən götürməyə icazə verilirdi. Lakin Əhdi-Cədidə keçən zaman biz görürük ki, Rəbb İsa Məsihin xidmətçilərini qeyd edən yunan sözü, «muzzdlu xidmətçi» yox, «qul» deməkdir. Bu səbəbdən də bizim mövqeyimiz belədir ki, biz heç bir hüquqa və şikayətlənmək imkanlarına malik deyilik və istədiyi kimi bizi idarə edən Sahibimizin tam mülkiyyəti hesab edirik.

Bundan başqa, Özü qul olmağı istəyən Şəxsin qulu olmağa borclu olduğumuzu başa düşən zaman, biz mövqeyimizin necə olacağını daha yaxşı görəcəyik. Bundan sonra Yazı «Allah surətində olduğu halda O, Allahla bərabərliyi, imtinası mümkün olmayan bir haqq saymadı, lakin Özünü heç edərək qul surətinə salıb insanlara oxşar oldu» (Flp. 2:6–7) göstərərək, Rəbb İsanın ecazkar itaətkarlığını açır.

İnsanlara xidmət etmək və onları Allaha qaytarmaqdan ötrü, Atanın iradəsi və bəşəri qəzəblə qabaqcadan həll olunmuş Özüylə belə idarəetməniqəbul edərək, Öz hüquqlarından imtina etdi. Biz də sizinlə qul olaraq qalan O Kəslə qul olmalıyıq, Kimin xasiyyəti təvazökarlığın nümunəsindən və Kimin missiyası Onun yaratdıqlarının xidmətinə görə, Özünü alçaltmaqdan ibarətdir. Belə halda bizim mövqeyimiz necə də aşağıdır! Rəbb İsanın rəhbərliyi altında yaşamağın mənasını bu necə də aydın göstərir.

Bu, bizi sonrakı bəzi nəticələri çıxartmağa gətirir. Rəbb İsayə xidmətimiz bizim həmqardaşlarımızla xidmətdə özünü göstərməlidir. «Pavel deyir, — çünki biz özümüz yox, Məsih İsanı Rəbb, özümüzü isə İsa naminə sizin qullarınız olaraq təbliğ edirik» (2 Kor. 4:5). Rəbb qarşısında bizim təvazökarlığımız başqa insanlarla münasibətlərimizdə göstərdiyimiz təvazökarlıqla qiymətləndirilir. Biz qurban getməyə və hətta başqalarına görə alçalmağa hazır deyiliksə, O bunu Ona xidmət etməmək istəyi kimi hesab edəcək. Belə şəkildə özümüzü Onunla ünsiyyətdən məhrum edirik.

İndi biz bunların hamısını öz həyatımızda daha konkret tətbiq edə bilərik. Bu yaxınlarda Allah mənə Luka Müjdəsinin 17:7–10-cu ayələrindən bu sözlərlə müraciət etmişdi:

«Sizlərdən kim cütçülük və ya çobançılıq edən qula, o tarladan geri döndüyü zaman: «Tez ol, gəl süfrə başında otur», — deyər; əksinə ona: «Axşam yeməyimi hazırla və qurşanıb mənə qulluq et ki, mən yeyib-içim, sonra da sən özün ye-iç», — deməzmi? Onun əmrlərini yerinə yetirdiyi üçün o, qula təşəkkür edərmə? İnanmıram. İndi siz də, sizə əmr olunan hər şeyi yerinə yetirdikdən sonra deyin: «Biz heç bir qiyməti olmayan qullarıq, çünki icra etməli olduğumuzu etdik».

Mən burada qulun beş əlamətini müəyyən etdim. *Hər şeydən əvvəl o, bir işi o birinin dalınca danışqsız yerinə yetirməlidir.* Sahədə ağır iş günündən sonra qula sahibi üçün dərhal ibrətəməz hekayədən axşam yeməyi hazırlamaq əmr edilmişdir və hətta yeməyə icazə almamışdan əvvəl ona xidmət etməlidir. O da gedib o şeyin bəlkə başqa cürə ola biləcək kimi fikirləşməyərək, bunu etdi. Buna bənzər bizimlə də baş verərsə, bəs biz necə tərslik edərək! Əgər bizdən belə rəftar gözləyirlərsə, qəlblərimizdə necə də tez qiyam qalxar! Lakin biz deyilməyə başlayanda, sanki bizim bunlara hüququmuz var, qulun isə yox kimi, elə hərəkət edirik!

İkincisi, vəzifəsini yerinə yetirərək, qul buna görə minnətdarlıq gözləməməlidir. Tez-tez kiməsə kömək göstərərək, bizim xidmətimizi borc kimi qəbul edib, ona görə minnətdarlıq etmirlərsə, biz özümüzə qarşı mərhəmətsizlik və narazılıq hissi keçiririk. Qul isə bununla barışmalıdır. Muzdlu xidmətçilər mükafata güvənə bilərlər, qullar yox.

Üçüncüsü, o xudbinlikdə başqasını günahlandırmamalıdır. Mən Müjdədən bu parçanı oxuyan zaman, onda o hisslərdən xilas ola bilmirdim ki, sahib yalnız özü haqqında fikirləşən xudbin insandır, qul isə heç vaxt belə məzəmmətlər irəli sürmür. O özünün ağasının maraqlarına xidmət etməkdən ötrü mövcuddur və sahibinin xasiyyətinin ona dəxli yoxdur. Bəs, bizim haqqımızda nə demək olar? Bəzən biz «boynumuzda oturmağa» imkan veririk və buna görə minnətdarlıq etməyi də tələb etmirik, ürəyimizdə isə başqalarını xudbin hesab edirik! Lakin burada öz Rəbbi ilə, bütün insanların qulu ilə eyniləşdirməyin əlavə mümkünlüyünü görən qula diqqətlik deyil.

Amma bizə daha bir addımı, dördüncü addımı atmaq lazımdır. Bizdə şəxsi ləyaqət səbəbindən qürurlanmaq və heyrlənmək üçün heç bir əsas yoxdur; *etiraf etməliyə* ki, biz *dəyərsiz qul* hesab olunuruq, yəni özlüyümüzdə Allah və insanlar üçün tamamilə yararsızıq. Bizə yenidən və yenidən təkrar etmək lazımdır ki, «məndə, yəni cismani təbiətimdə yaxşı şey yaşamır» (Rom. 7:18). Əgər biz də özümüzü qul kimi aparırıqsa, onda bu bizim xidmətimiz deyil, çünki təbiətdən biz qürurlu və inadkarıq, lakin bizdə yaşayan və bizi yaxşılığa məcbur edən Rəbb İsanın xidmətidir.

Beşinci, sonuncu addım, bizim «mən»i nokauta göndərir. *Etiraf etməliyə ki, təvazökar əməyimizdə və şikayətsiz səbrimizdə qətiyyə* özümüzün *bilavasitə borcundan artıq bir şey etmirik.* Allah insanı əsasən Onun qulu ola biləcəyindən ötrü yaratdı.

İnsanın günahı yalnız ondan ibarətdir ki, o, Allahın qulu olmasından imtina edir. Ona görə onun dirçəlməsi yalnız qul vəziyyətinə qayıtması zamanı mümkündür. Bu statusla barışaraq, insan xüsusi bir şey etmir, çünki o məhz bu yol üçün yaradılıb və xilas edilib.

Çarmıxın yolu belədir. Onu Allahın təvazökar qulu davam etdirib, məgər biz də bu Qulun qulları o yolla getməli deyilikmi? Bu yol sizə çətin və təhlükəli gələcək, o aşağı aparır? Əmin olun ki, bu, yuxarıya qalxan yeganə yoldur. Bu, Rəbb İsanın taxt-taca qalxdığı və bizim də ruhani qüdrətlə, səlahiyyətlə və lütfilə iqamətgaha gedəcəyimiz yoldur. Bu yolla gedənlər, öz Rəbbinin həyatı ilə dolub-daşan parlaq, xoşbəxt canlardır. Onlar başa düşürdülər ki, «öz-özünü alçaldan, yüksəldiləcəkdir» (Luk. 14:11; 18:14); və bu həqiqət nəinki onların Rəbbinə münasibətlərində, həm də onların

özlərinə münasibətdə ədalətlidir. Özünüəlcəltmə və tövbə həyatın yolları olacaqlar.

Lakin, biz sadəcə gələcəkdə daha təvazökar olmağı qərara alaraq bu gözəl həyata daxil olmayacağıq. Biz əvvəlcə, hələ də yaşayan keçmiş hisslərimizdə və əməllərimizdə, qoy bu həтта onlara görə bizim üzr istəməmək şəklində olsun, tövbə etməliyik. Rəbb İsa qul surətini bizə nəinki nümunə göstərməkdən ötrü, həm də bizim günahlarımıza görə çarmıxda ölməkdən və bunların hamısının yuyula biləcəyi Özünün qiymətli qanının bulağını göstərməkdən ötrü qəbul etmişdir. Lakin bu qan, biz artıq baş verənlər və indi necə olduğumuz haqqında tövbə etməyincə, bizim qürurlu ürəklərimizin günahını yumayacaq. Bu o deməkdir ki, Allahın nuruna ürəklərimizin hər bir hissəsinə, Onunla və ətrafımızdakılarla münasibətlərimizə nüfuz etməyə mütləq imkan verək. Bu onu göstərir ki, onların bağışlana bilmələri üçün, Allahın bizə göstərdiyi qürurlu ürəklərin necə İsanın göydən enməsinə və çarmıxda ölməsinə məcbur etmələrini görəcəyik. Bu o deməkdir ki, nəinki Ondən, həm də başqa insanlardan üzr istəyəcəyik. Bu həqiqətən də alçaldıcıdır. Lakin biz «mülayimlərin qapısı»nın arasından sürünən zaman, nur və izzətlə işıqlanmış müqəddəslik yolunda olacağıq.

QUZUNUN QANININ GÜCÜ

Bizim günlərdən çoxumuzun qarşılaşdığı dirçəliş probleminin mahiyyəti özünün sadəliyində olduqca dərinidir. Bu ondan ibarətdir ki, məsihçiyyə Allahla müzəffər ünsiyyətə girmək və Müqəddəs Ruhla dolmağa ixtiyar verməyən yeganə maneə onun bütün günahlarının təzahürüdür. Məsihçini günahlardan təmizləyə bilən, onunla da azadlıq və qələbə bağışlayan, dünyada yeganə güc — Rəbb İsanın qanının gücüdür. Amma bizim üçün Məsihin qanının onun ecazkar gücünə böyük əhəmiyyət verməyini başa düşmək olduqca vacibdir, çünki yalnız bundan sonra hansı şəraitlərdə bu gücün bizim həyatımızda təzahür edə bilməsini dərk edirik.

Müqəddəs Yazı Rəbb İsanın qanının gücündə nə qədər xeyir-dualar olduğunu yazır! Onun axıdılan qanı ilə insanla Allah arasında sülh yaradılıb (Kol. 1:20). Rəbb İsaya iman edənlər Onun qanının gücüylə günahlardan bağışlandı və əbədi həyatı aldılar (Kol. 1:14; Yəh. 6:54). «Quzunun qanı» ilə iblis yıxıldı (Vəhy. 12:11). Bu qanla biz istənilən günahlardan daim təmizlənilirik (1 Yəh. 1:7). Onun qanının gücüylə biz «yaşayan Allaha ibadət etmək üçün» ölüm gətirən işlərdən təmizlənə bilərik (İbr. 9:14). Onun tükənməz gücünün vasitəsiylə ən ləyaqətsizlərin belə, Allahın iştirakında «Müqəddəs Yerə girməyə və orada əbədi yaşamağa cəsarətləri var» (İbr. 10:19).

Bu qana belə güc verən nədir? Biz həyatımızın bütün tamlığında onun təsirini necə hiss edə bilərik? Bu qiymətli qan özünün təmizləyici, barışdırıcı və həyatverici gücünü ürəklərimizdə çox tez-tez zahir etmir; biz tez-tez beləcə Allahın iştirakına və Onunla ünsiyyətə layiq görülmürük.

GÜCÜN MƏNBƏYİ

Birinci sualın cavabını bizə Məsihin qanı «Quzunun qanıdır» adlanan Vəhy kitabından ifadə deyir (Vəhy. 7:14). Fatehin yox, Quzunun qanı

ilə! Başqa sözlə, insan üçün bu qiymətli qanla yaxşı nəticə verən güc, bu həlim quzu kimi onu axıdan O Kəsin xasiyyətidir. Rəbb İsanı tez-tez «Quzu» adlandıran Yazı, hər şeydən əvvəl onun rolunu — bizim günahlarımıza görə qurban gedən rolunu göstərir. Günahlı israili Allah qarşısında bəraət qazanmaq istəyəndə, quzunun qanı (bəzən də keçinin) axmalıydı və o qanla mehrab çilənməliydi. İsa, bu insanların qurban gətirdikləri bütün o quzuların ilahi təcəssümüdür — «Odur, dünyanın günahını aradan qaldıran Allah Quzusu!» (Yəh. 1:29). «Quzu» sözündə daha dərin məna gizlənir. O, İsanın xüsusiyyətlərini təsvir edir. O, Quzudur, çünki «həlim və qəlbən təvazökardır» (Mat. 11:29). O lütf və insanların xilasını naminə itaətlə öz iradəsini Atanın iradəsinə tabe edir (Yəh. 6:38). Quzudan başqa hamı, insanların Onunla amansız rəftarına hiddətlənərdi və müqavimət göstərərdi, O isə Ataya tabe olduğundan (Flp. 2:8) və bizə olan sevgisindən heç bir şey etmədi. O bizə görə hər şeyə dözdü. Onu təhqir edəndə O onunla cavab vermədi. Əzab çəkərək, O heç kimi hədələmədi. Öz hüququna görə heç bir «səndələmələr», heç bir cavab zərbələri, heç bir inciklik, heç bir şikayət! Bu necə də bizə bənzəmir! Atanın iradəsi və insan qəzəbi dəhşətli Qolqotanı göstərən zaman, Quzu itaətlə buna da razı olaraq baş əydi. Yeşaya peyğəmbərlik edən zaman, məhz Onu Quzu görmüşdü: «Ona zülm etdilər, O iztirab çəkdi, amma ağzını açmadı, kəsilməyə aparılan quzu kimi, qoyun qırxaqların qabağında dilsiz-ağızsız quzu kimi ağzını açmadı» (Yeş. 53:7). Qamçılama, istehza etmə, rüsvay etmə, təpənin zirvəsinə gedən sonuncu kədərli yol, mıxlama və çarmıxa sancılma, Onun qabırğalarının vurulub deşilməsi və axıdılan qanı! O Quzu olmasaydı, bütün bunlar baş verməzdi. Və bütün bunların hamısı mənim günahlarıma görə ödəmək üçün idi! Ona görə başa düşürük ki, O, çarmıxda öldüyünə görə Quzu deyil, lakin O, çarmıxda ölmüşdür, ona görə ki, Quzudur.

Qoy Onun qanı haqqında hər bir xatırlama çox böyük təvazökarlığı və Quzunun özünü qurban verməsini yada salsın, çünki Onun təbiəti və xasiyyəti kimi başqa heç nə bu qana ecazkar güc verməmişdir. İbraniyə məktubun 9:14-cü ayəsində Məsihin qanı Onun Allaha Özünü qurban verməsilə əbədi bağlanır. Deməli, «Əbədi Ruh vasitəsilə Özünü qüsursuz olaraq Allaha təqdim etmiş Məsihin qanı, yaşayan Allaha ibadət edə bilməyiniz üçün vicdanınızı ölüm gətirən işlərdən nə qədər artıq təmizləyəcəkdir!» Təvazökarlıq, quzuya bənzəmə və iradəmizi Allahın iradəsinə tabe etdirmə, budur Onun hər şeydən əvvəl bizdən gözlədiyi. Allah ilk insanı məhz belə yaratmışdır. Lakin insanın bu yolla gətməsini istəməməsinə səbəb onun ilk günahıdır, bu istəməmək günah mövcud olan gündən indiyədək qalır. İsa yerə ona görə gəldi ki, insanda Allaha məqbul xasiyyət yaratsın. Və

yalnız Ata bunu Onda gördüyü üçün, O deyə bildi: «Bu, Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan çox məmnunam» (Mat. 3:17). Onun qanı Allah üçün o qədər qiymətli, insan və onun günahı üçün o qədər təsirlidir ki, məhz onun axıdılmasında Onun mənəviyyatı aydın ifadə edilmişdir.

İKİNCİ MƏSƏLƏ

Biz ikinci məsələyə — həyatımızda bu gücün bütün tamlığını necə hiss etmək olar məsələsi kimi yanaşıırıq. Bizə görə Qolqotada baş əyən Quzuya baxanda, ürəyimiz, əlbəttə bizə cavabı deyir — yalnız Onda olduğu kimi, xasiyyəti və eləcə də Onun necə itaətkarcasına baş əyməsilə cəhd etməklə bunu belə mənimsəmək olar. Quzunun xassələri kimi, onun qanının gücünə böyük əhəmiyyət verilir, belə də bizim hazırlığımız həyatımızda bu gücün tam varlığını hiss etməyə bizə imkan verən o xasiyyətə malikdir. Onun ölümü sayəsində biz ilahi xasiyyətə başlaya bilərik (Flp. 2:5). Qalatiyalılara məktubda (5-ci fəs.) sadalanan Müqəddəs Ruhun məhəbbət, sevinc, sülh, səbr, lütfkarlıq, yaxşılıq, sədaqət, həlimlilik və özünə hakim olmaq bəhrələri haqqında fikirləşin. Bu nədir, Müqəddəs Ruhun bizə pay vermək istədiyi Rəbb İsanın xasiyyətinin təzahür etməməsi kimi bir şey deyilmi? Gəlin, heç vaxt unutmayaq ki, Rəbb İsa Allahın Səltənətinə qaldırılanda da Quzu olaraq qalır (bu haqda bizə Vəhy kitabı deyir) və O bizim Ona bənzər olmağımızı istəyir.

BİZ HAZIRIQMI?

Biz bunun baş verməsinə hazırıq mı? Bizim qürurlu və əyilməz «mən»imiz həmişə özünə arxalanmağa və heç nəyə güzəştə getməməyə hazırdır, əgər biz Quzunun xasiyyətini duymaq və özümüzdə Onun qiymətli qanının təmizləyici gücünü hiss etmək istəyiriksə, o sınımalıdır. Biz «devrilməyə» razılaşmayana və Quzu ilə Onun alçalmalarını bölüşməyə nə qədər, hansısa günahlardan təmizlənmək və ürəklərimizdə sülhün bərpası haqqında nə qədər dua etsək də, heç nə baş verməyəcək. Bizim etdiyimiz hər cür günah, bu lovğa «mən»imizin hansısa təkəbbürlü vəziyyətdə olmasının nəticəsidir. Biz hər cür günahın mənbəyini — bizim qürurumuzu görmək istəməyə nə və özünü alçaldan xüsusi tövbə ilə ondan əl çəkməyə nə qədər, Quzunun qanı vasitəsilə sülhü əldə etməyəcəyik. Biz sadəcə nurda gəzib, Allahdan həyatımızda olan günahların hamısını göstərməsini diləməliyik; və o zaman öz tövbəmizdə kiçik və əhəmiyyətsiz hesab etdiyimiz o məsələlərdəki güzəştlərdə istənilən qurbanlara getməyimizi Rəbbin tələb

etdiyini müəyyən edəcəyik. Bununla belə, onların əhəmiyyətini onunla qiymətləndirmək olar ki, bizim qururumuza onlar nə qədər baha başa gələcək.

Ola bilsin, O günahlarımızı etiraf etməyi, üzr istəməyi və ya kiminləsə barışmağımızı tələb edəcək (Mat. 5:23–24). Yaxud da O bizə nədəsə güzəştə getməyin və uydurduğumuz hüquqlarımızdan əl çəkməyin (İsada heç bir hüquq yox idi, bizdə nə üçün olmalıdır?) vacibliyini göstərəcək. Yəqin O bizə nəsə axmaq iş görənin ardınca getməyi və özünün etirazında və ona incikliyində (İsa heç vaxt inciməmişdi, məgər buna bizim hüququmuz varmı?) ən pis yamanlıqları etiraf etməyimizi başa düşməyə imkan verəcək. O bizi, əslində necə olduğumuzu bilmələri və bizimlə həqiqi ünsiyyətə girə bilmək imkanlarına malik olmaları üçün dostlarımızla açıq olmağa çağırır. Bunların hamısı qürurluğumuz və tamamilə bir araya sığışmayan bizim adi xudbinliyimiz üçün alçaldıcı görünə bilər, lakin belə təsirlər vasitəsilə biz həqiqi özünü alçalmanı başa düşürük və Quzunun təvazökarlığına qoşuluruq. Əgər hər problemin belə həll olunmasına hazırıqsa, onda Quzunun qanı bizi hər cür günahlardan təmizləyəcək və biz Allahla ağ libasda və ürəklərimizdə Allahın sülhü ilə gəzəcəyik.

ÖZ GÜNAHSIZLIĞINI QORUMAQ?

Biz hamımız fərisey və vergiyiğan haqqında ibrətamiz məsələlərdən özünübəyənmə və riyakarlığı müzakirə etməyə o qədər adət etmişik ki, sadəcə indi söhbətin bizim haqqımızda getdiyinə inanmırıq, bu isə onu sübut edir ki, biz necə də ona oxşayırıq! Bu sözlərlə: «İndi isə, uşaqlar, Allaha minnətdarlıq edək ki, biz o fərisey kimi deyilik!» ibrətli hekayəyə həsr olunmuş məşğələni qurtaran bazar məktəbi müəlliməsinin fəriseyə xatırlatdığı kimi, Allah bizi İsanın çarmıxında barışdırmaq və şəxsi dirçəlişimizə mane olan günahlarımızı göstərmək istəyəndə, biz fəriseylikdə ən böyük təhlükəyə düşməyə düçar oluruq.

BƏŞƏRİ ÜRƏKDƏ ALLAHIN SURƏTİ

Biz onların kontekstində Allahın bəşəri ürək haqqında dediklərinə baxmasaq, nə fəriseylərin, nə də özümüzün şəxsi azmalarımızı başa düşmərik. İsa deyirdi: «Çünki bəd düşüncələr, zinakarlıq, cinsi əxlaqsızlıq, qatillik, oğurluq, tamahkarlıq, pislilik, hiylə, şəhvət, nəzər, küfr, qürur və ağılsızlıq insanların ürəyindən, içindən çıxır» (Mrk. 7:21–22). Bəşəri ürəyin o cür qaranlıq təsviri Pavelin Qalatiyalılara məktubunda da verilir: «Cismani təbiətin əməlləri isə bəllidir: bunlar, zina etmə, cinsi əxlaqsızlıq, murdarlıq, səfahət, bütperəstlik, sehrbazlıq, düşmənçilik, münafiqşə, həsəd, qəzəb, ehtiraslılıq, nifaq, təfriqələr, paxıllıq, qatillik, sərxoşluq, eyş-ışrətlər və buna bənzər şeylərdir» (Qal. 5:19–21). Necə çirkin təsvirdir! Buna uyğun fikri Yeremya da deyir: «İnsan ürəyi hər şeydən hiyləgərdir, sağalmaz xəstəliyi var, onu kim başa düşə bilər?» (Yer. 17:9).

İnsan ürəyi özlüyündə düşgün və yaxud Yazının onu «köhnə mənlik» (Ef. 4:22) kimi adlandırdığı, istər iman etməmiş, istərsə də ən sadıq məsihçinin ürəyi olsun, bax belə bir şəkli təsvir edir. Bu sadalananların

hamısının, kahinin, Müjdə vaizçisinin və ya məsihçi xadimin ürəklərindən çıxmasına inanmaq çətindir. Əslinə baxanda, məsihçidə yeganə gözəl olan — İsa Məsihdir. Allah istəyir ki, şəxsi təcrübəmizdə bu faktın ədalətliliyinə inanaq və onda ümitsizləşərək və barışaraq İsa Məsihə bütün varlığımızda ədalətliliyimiz və müqəddəsliyimiz olmasına ixtiyar verərik. Bu da qələbə olacaq.

BİZ «ONU YALANÇI İMİŞ KİMİ QƏBUL EDİRİK»

Allahın nurunda bəşəri ürəyin təsvirindən sonra, indi fərisey haqqındakı ibrətamiz məsəlin mənasını daha yaxşı başa düşə bilərik. «Ay Allah! Başqa insanlar, oğrular, ürəksındıranlar, zinakarlar kimi olmadığım üçün Sənə minnətdarlıq edirəm» deyərək, o, Allahın hər bir ürəkdə gördüyü o günahlarda özünün günahsızlığını bildirdi. Faktiki olaraq, fərisey demişdi: «Şübhəsiz, bu günahların hamısı başqa adamlara məxsusdur — bax, hətta vergiyiğan da tövbə edir — ancaq mənə yox, ya Rəbb!» Bu sözlərlə də o, Allahı yalançı imiş kimi qəbul edirdi, çünki «əgər deyiriksə ki, günah işlətmədik, Onu yalançı imiş kimi qəbul edirik» (1 Yəh. 1:10), ona görə ki, bizim günah etdiyimizi O təsdiqləyir! Bununla belə, mən inanıram ki, fərisey tamamilə səmimi idi. O həqiqətən inanırdı ki, bu günahlarda təqsirkar deyil. O hətta özünün yalançı günahsızlığının xidmətini «Minnətdaram Sənə» deyərək Allaha aid etdi. Hərçənd ki, Allahın Sözü ona qarşı şəhadətçilik etmişdi, o sadəcə bunu anlamamışdı. Ona «çatmamışdı!»

Əgər vergiyiğan sinəsinə vurub tövbə edirsə, o demək deyil ki, o, fəriseydən çox günah edib. Sadəcə, vergiyiğan dərk etdi ki, Allahın dediyi ona münasibətdə son dərəcə doğrudur, fərisey isə bunu başa düşmədi. Fərisey güman edirdi ki, müəyyən günahlardan zahiri çəkinmə — Allahın tələb etdiyi şeylərdir. O hələ də başa düşmürdü ki, şəhveti zinakarlıqla (Mat. 5:27–28), nifrəti qətlə (1 Yəh. 3:15) və paxıllığı faktiki oğurluq hesab edərək, kiçik ailə zülmələrini isə bazarda həyasız zorakılıq kimi, eləcə yamanlıqla eyniləşdirərək «insan üzə, Rəbb isə ürəyə baxır» (1 Şam. 16:7).

Biz də çox tez-tez Allahın başqalarını məzəmmətlədiyi və bizi məzəmmətləmək istədiyi o vəziyyətlərdə öz günahsızlığımızı bildirirdik! Əslində biz deyirdik: «Yəqin ki, bunlar başqalarına aiddir, mənə yox!» və çox səmimiliklə deyirdik. Ola bilsin biz özünü alçaldanlar və etiraflarına görə onlara nifrət edilənlər, etdikləri əməllərinə görə isə tövbə etməyə məcbur olanlar haqqında eşitmişik. Yaxud da ola bilər ki, onların

bağışlanmalarına görə həqiqətən sevinmişik. Lakin necə olursa-olsun, bizim özümüzdə nəyisə «sındırmaq» lazım olanı nəzərə almamışıq. Əziz dost, əgər biz özümüzü günahkar hesab etməyib, bizə heç nəyi dəyişmək lazım deyilsə, onda bu günahın olmaması demək deyil, o deməkdir ki, biz onları görmürük. Biz sadəcə özümüzü aldadırıq.

DƏRK EDİLMƏMİŞ GÜNAH BİZİ AYIRIR

Sözsüz, Allah bizim haqqımızda dediyi hər şeydə haqlıdır. O görür ki, bu günahlar bu və ya digər formada bizdə zahir olur (əgər biz onları hələ etiraf etməmişik və Allaha bizi onlardan azad etməsinə imkan verməmişiksə); dərk edilməmiş xudbinlik, özündən-razılıq və öyünmə; qısqanclıq, qəzəb və dözümsüzlük; sirr verməzlik, ehtiyat, utancaqlıq; yaramazlıq və yalançılıq; ədəbsizlik və cismani ehtiraslar; bir-birindən ayrılmaz sözlər. Lakin biz bunu hiss etmirik. Göründüyü kimi, biz o qədər öz xoşagəlməzliklərimiz ilə qayğılıyıq ki, Onun itaətkarlığı və təvazökarlığı ilə onları qəbul etməmək istəyimizlə Məsihə qarşı necə günah işlətdiyimizi görmürük. Biz başqasının necə sözünün üstündə dayanmasına və öz hüquqlarını qorumasına nail olmaq istədiyini çox gözəl görürük, lakin özümüzün də eynilə hərəkət etməyimizi hiss etmirik. Bununla belə həyatımızda nəyinsə çatışmadığını hiss edirik. Bizdə nəyə görə, Allahla həyatı labüd ünsiyyət yoxdur. Biz ruhani potensialımızı itirmişik. Dərk edilməmiş günah, Allah qarşısında ən ağır günahdır; o bizi Ondən ayırır. Əgər biz bu haqda Ondən diləməyə hazırıqsa, Allahın bizə həvəslə göstərəcəyi bu günah, boş şeylərdən ibarət ola bilər.

Bəşəri ürək haqqında Allahın Sözü'nün həqiqiliyini etiraf etmək istəmədiyimiz daha bir aldanacağımız yanlış fikir mövcuddur. Biz təkcə öz şəxsi günahsızlığımız haqqında bəyan etmirik, lakin həm də sevdiyimiz o insanların günahsızlığını da müdafiə edirik. Onları təqsirləndirib utandıran zaman bizə bunu görmək xoşagəlməzdir və biz onların müdafiəsinə tələsirik. Biz onların nə isə dərk etmələrini istəmirik. Biz nəinki özümüz, həm də onlar üçün xəyallar aləmində yaşayırıq və bu aləmi dağıtmağa qorxuruq. Axı biz onların xəyali səmərəsinə görə və özümüz kimi səadətə qoşulmalarına mane olaraq onları Allahdan qorumağa çalışırıq.

Yalnız Allahla həqiqi ünsiyyətdə kəskin tələbat bizi dua etməyə məcbur edər ki, O bizim həyatımızı Özünün hər yerə yayılan işığı ilə nurlandırsın, həm də bu işığa itaət edək.

ALLAH HAQLIDIR

İndi isə vergiyiğana müraciət etməyin vaxtıdır. Allahın bəşəri ürək haqqında dediyi hər şeyi dərk edərək biz inanırıq ki, vergiyiğanın günahlarını tövbə etməsi, sadəcə Allahın ədalətliyinə etirafı və Allah tərəfindən deyilənlərin hamısının ona bilavasitə aidıyyatı olmasını başa düşməsidir. Ola bilsin ki, nə vaxtsa o da fərisey kimi olmuşdu və dərk etmirdi ki, insan haqqında Allahın hökmü, bu onun özü haqqında həqiqi doğruluqdur. Lakin Müqəddəs Ruh vergiyiğana, Allahın haqlı olduğunu sübutu ilə onun həyatının bir neçə dəlillərini göstərdi və vergiyiğan sakit oldu. O sadəcə özünün hər sözündə Allahın haqlı olduğunu, həm də ona qarşı irəli sürülmüş bütün günahlarda, Allahın əsla ədalətli və saleh olduğunu elan edir. Nehemyanın duası tamamilə onun duası ola bilərdi: «Sən haqlısan, başımıza gələn hər işdə bizimlə ədalətlə davrandın, biz isə pis işlər etdik» (Neh. 9:33).

Günahlarda həqiqi tövbənin təbiəti, həqiqi itaətmədir. Bu o şeyə etirafdır ki, mənim günahım hansısa səhvdir, yox, bu mənim təbiətimə nəşə yad olan yanlışlıqdır («Mənə bu kimi fikirlərə malik olmaq və ya bu kimi əməllər törətmək əsas deyil!»). Bu elə bir şeydir ki, mənim həqiqi «mən»imi ifşa edir. Bu elə bir şeyi göstərir ki, mən Allahın isbat etdiyi qürrulu, əxlaqsız, natəmiz məxluqam ki, belə fikirlərə malik olmaq və belə hərəkətlər törətmək mənə *həqiqətən* xasdır. Davud Özünün günahlarını məhz belə ifadələrlə tövbə edib: «Sənə, yalnız Sənə qarşı günah işləmişəm, gözündə pis sayılanı etmişəm, *mənə görə çıxarılan hökmündə ədalətlisən, mənə məhkum etməkdə haqlısan*» (Zəb. 51:4). Gəlin, Allahın bizi onları etməyin zəruriliyinə inandırıdığı zaman, belə etiraflardan qorxmayaq və düşünməyə ki, bunlar «İsanı məyus edəcək». Daha doğrusu, əksinə, belə etiraflar Allahı izzətləndirir, çünki biz Onun haqlı olduğunu elan edirik. Bu bizə İsanın qələbəsinin daha tam və dərin təəssüratlarını verir, çünki yenidən təsdiq edir ki, «məndə, yəni cismani təbiətimdə yaxşı şey yaşamır» (Rom. 7:18) və bizi ora, özlüyümüzü qüsursuz etməyə bütün cəhdlərimizi qoyduğumuz və müqəddəsliyimizdə İsanın dayandığı, Onun həyatında isə bizim həyatımızın olduğu yerə aparır.

SÜLH VƏ TƏMİZLƏNMƏ

Vergiyiğan nəinki Allahın haqlı olduğunu etiraf etdi, həm də nə isə çox böyük bir şey etdi. O, qurbangahdakı qurbanı göstərdi və bununla da Allahla sülhü əldə etdi və günahlardan təmizləndi. Bu, onun hərfən ifadə etdiyi sözlərin mənasından irəli gəlir: «İlahi! Mən günahkara rəhm et!» Yunanca bu sözlər hərfən belə ifadə edilir: «İlahi, mən günahkara

mərhəmət et!». Yəhudilər bildirdilər ki, Allahın mərhəmətini axtarmağın yeganə yolu, bu qurbandır və güman ki, həmin o saatda məbədin qurbangahına gündəlik qurbanı yandırma ayını üçün quzu qurbanı gətirilirdi.

Həmin o şeylər bizimlə də baş verir. Əgər Allah bizə Özünün axıdılan qanı ilə günahlarımızı yox edən Qolqota çarmıxındakı qüsursuz Quzunu göstərməsə, biz heç vaxt vergiyığanın itaətini əldə edə bilmərik. Özümüzü necə təsəvvür etdiyimizi əvvəlcədən xəbər verən, qayğımıza qalan və bizi günahlardan azad edən Allahdır. İsa dünya qurulandan bəri günahlarımıza görə qurban gedən Quzu olub. Onda, itaətkarcasına aparılan mənim günahlarım qurtarıb və mən həqiqi təvazökarlıqla tövbə edib Onun qanına etibar edəndə, onlar yuyulur və yox olur. O zaman Allahın sülhü ürəyimə daxil olur, Allahla ünsiyyət bərpa edilir və mən yenidən Onunla ağ libasdə gəzirəm.

Bu həqiqət yoludur. Bizim hazırlığımız Allahın haqlı olduğunu bildirəcək, Onun qanının təmizləyici gücünü görəcək və əvvəllər heç vaxt nail olmadığımız İsa ilə sıx ünsiyyətdə olacağıq, Müqəddəs yerdə Onunla sakinləşəcəyik. Əgər biz Onunla nurda gəzəcəyiksə, Onu kədərləndirən və bizdə Onun həyat axınını saxlayacaq, inkişaflarına imkan verilən o niyyətlərin əmələ gəlməsini O bizə daim göstərəcək. Bu niyyətlər Allah üçün əvəzdən başqa heç nə olmayan köhnə, qürurlu «mən»in zahir olmasıdır.

Bizə qətiyyənlə Onun göstərdiyi şeylərdə günahlarımızı inkar etmək lazım deyil. Biz həmişə təsdiqləməyə hazır olmalıyıq: «Ya Rəbb, Sən haqlısan; bu mənim əslində necə olduğumu açır» və təmizlənmək üçün bunu Ona gətirməlisən. Əgər biz belə şəkildə hərəkət etsək, onda aşkar edərək ki, Onun qiymətli qanı aramsız olaraq bizi günahlardan təmizləyir və İsa daim bizi Özünün Ruhu ilə doldurur. Bunun üçün mütləq «mülayim və təvazökar ruhda» olmaq lazımdır və Allahın bizə kiçik olan günahımızı belə, göstərməsinə çalışmalıyıq. Belə insanlar isə, Allah deyir Onunla «yüksək və Müqəddəs yerdə» yaşayır (Yəş. 57:15) və arasıkəsilməyən dirçəliş hiss edirlər.

Beləliklə, seçim bizindir — günahsızlığımızı təkid edib, Allahın xeyir-duasından məhrum olmaq və Onun yanında olmaq ehtimalı ilə getmək yaxud Allahın haqlı olduğunu görmək, İsanın qanı sayəsində sülhə, ünsiyyətə və qələbəyə nail olmaq.

QIRX İL YOLDA — MÜƏLLİFLƏ MÜSAHİBƏ

Bu fəsil 1988-ci ildə «Kilsə efirdə» radiosu ilə verilən kitabın müəllifi R. Hessionla şərh edilmiş üç söhbətdən ibarətdir (Uiton, İllinoys ştatı).

Sizin həyatınızda dirçəliş necə mümkün oldu?

Mən vəzçiyəm və nə qədər özüm araverməyən dirçəlişi hiss etmişəm və indiyə qədər də hiss edirəm, mənə hər şeydən çox kilsənin dirçəlişi narahat edir. Yolun başlanğıcından vaxtımın hamısını Müjdənin vəzinə həsr etmişəm, bu məhsuldar illər idi və o zaman çoxları Rəbbin hüzuruna gətirilirdi. Sonra daha çox nailiyyətlərə nail olaraq, mən hiss etdim ki, bəzi ruhdan düşmələr başlayır. Mən nəyə görə, əvvəllər Müjdəni bildirən Müqəddəs Ruhun gücünü və azadlığı itirmişdim. Mən bu çatışmamazlığı şəxsi gücümə yerinə yetirməyə çalışırdım. Saatlarla dua edirdim, səylə məşğul olurdum, daha emosional vəzlər edirdim, lakin hamısı nəticəsiz idi, ruhani enmə davam edirdi. O zaman mən məhz belə vəziyyətin mənə Allahın lütfünə münasib namizəd etdiyini hələ başa düşmürdüm. Finni⁴ demişdi: «Dirçəlişi həmişə ruhani enmə müşayiət edir. Bu səbəbdən də, əgər insan ruhani enməni etiraf edə bilmirsə, şəxsi dirçəlişdən danışmaq çətindir». Beləliklə, mən ruhani enməni yaşamışam, lakin hələ də bunu etiraf etməyə hazır deyiləm. Bu məqamda Allah İngiltərəyə Uqandadan, Ruandadan və Genuyadan bir neçə missioner və afrikalı liderləri geri qaytardı. Bu, 1947-ci ildə olmuşdu.

Onlar dirçəliş imanı ilə əhatə olunmuş Şərqi Afrikadan sadəcə məzuniyyətə yox, bildiklərini bizimlə bölüşdürməkdən ötrü gəlmişdilər. Bu missionerlərin özləri dirçəlişin «ataları» deyildilər; daha doğrusu, onlar onun çoxsaylı uşaqlarından biri idilər. Onlara çox tez-tez Məsih Müjdəsinin xeyir-duasının bütövlüyü afrikalıların şəhadətçiliyi

vasitəsilə açılırdı. Dirçəlişin başında əsasən missionerlər yox, afrikalılar durmuşdular.

Mən konfransında çıxış etməyi bu insanlara təklif etdim, heç güman etməyərək ki, onların çox qayğılarını onun təşkilatçısı kimi başqa heç kim boynuna götürməyəcək. Və onlar həqiqətən də mənə öyüd-nəsihət verməkdən başladılar. Onlar mənə, mənim acınacaqlı vəziyyətimdən onların gözlərinə çarpan bir para şeyləri göstərdilər ki, bunlar da şübhəsiz acınacaqlı idi! Mən ruhən düşmənin həyacanını keçirdim. Onlardan biri dedi: «Roy, sənə tövbə etmək lazımdır». Mən cavab verdim: «Nəyə görə mən tövbə etməliyəm?» Mən tamamilə həqiqəti anlamadım, axı mən elə söylə işləmişdim, elə dualar etmişdim, elə atəşli vəzlər etmişdim... Onlar dedilər: «Biz bilmirik sən nədə tövbə etməlisən. Biz axı səninlə tamamilə bu yaxınlarda tanış olmuşuq. Lakin, bununla belə, sənə nədən başlamaq lazım olduğunu deməkdən ötrü, biz kifayət qədər bilirik. Bu sənin arvadınla münasibətidir. Biz universitet şəhərciyindən gələndə sən dedin: «Dostlar, maşına əyləşin, mənə bir evə girib, orada bəzi şeyləri yerinə qoymaq lazımdır». Və bu evdə biz sənin necə hansısa gənc fərdlə danışdığını gördük; sənin onunla danışmağından başa düşmədik ki, o kimdir — sənin katibən, yoxsa arvadın. Biz hesab edirik ki, sən elə bundan başlamalısan, ona görə ki, bizim üçün dirçəliş məhz ailədə ən yaxınlarımıza münasibətdən başlamışdı». Mən bu məsləhətə çox ciddi yanaşdım. Mən «zəfər həyatı» amalımla işləməyi dayandırdım, ona görə mən fikirləşdim ki, onu unutmaliyam və bu dəfə Rəbbin nurunun mənə nə göstərəcəyinə baxmalıyam. Bu işıq mənə əvvəllər görmədiyim yerdə günahımı göstərdi və mən arvadımla münasibətdə tövbə yolunu başladım. Mən inadkar idim, inadkar adamla isə birlikdə yaşamaq çox çətindir. Mənə başa düşmək lazım idi ki, münəqişə onun yox, mənim təqsirim üzündən yaranır. Mən onunla İsayə gəlməyə başladım və İngiltərədə məşhur vəzçi kimi günahı günah adlandıran tövbə etmənin yeni yolunu açdım. Öz növbəsində bu o demək idi ki, mən İsa Məsihin qanında yeni gücü əldə etdim ki, bu işığın mənim həyatımda göstərdiyi hər şeyi ayırd edim.

Siz «mülayimlik» sözündən istifadə edirsiniz. Siz deyirsiniz ki, mülayimlik dirçəlişin birincilərindən biri və vacib şərtidir. «Mülayimlik» sözü altında siz nəyi başa düşürsünüz?

Bu sözə Yazının bir neçə yerində sınımış və tövbə etmiş ürəklər haqqında gedən söhbətlərdə təsadüf olunur. Əgər nəzərdə tutduqlarımızı bizə izah etmək lazım deyilsə, bu söz möhürə çevrilə bilər. Onu «bir çox kədərlərlə» və «dəhşətli iztirablarla» eyniləşdirə bilərlər. Qətiyyənlə belə

deyil, bu iradə məsələsidir. Mülayimlik qürurun əksidir. Qürurluluq təsdiqləyir: «Bu sənin günahındır», mülayimlik isə deyir ki, «Mənim». Yətinəcə cəhdlər tələb olunur ki, insan, xüsusən özünün haqlı olduğunu uca səslə artıq elan edibse, bunu ifadə etməyin hazırlığını bəyan etsin. Əgər Allah onun həyatında qələbəni saxlayırsa, o deyir: «Dostlar, mən haqlı deyiləm». Ola bilsin, onlar da haqlı deyillər, lakin bunun ona dəxli yoxdur. Günahkar məhz odur və olduqca tez-tez onların şübhəli sözlərinə onun reaksiyası və ya əməlləridir. Ehtimal ki, onların hərəkətləri, lakin onun da reaksiyası — qəzəblənmə, inciklik, qısqanclıq yolverilməzdir; özgələrinin günahlarının etirafına isə heç nə çatmır. Etiraf *mənim* olmalıdır, mülayimlik isə — onu etməyə bu mənim hazırlığıdır.

Mülayimlik — bu, bizim birdəfəlik nəyəsə nail olacağımız bir şeydir, yoxsa o həmişəlik ən vacib zərurilik olaraq qalır?

Nə qədər ki, işıq daim yeni problemləri üzə çıxarır, bu vacib zərurilikdir. Allahın Sözü Onun nurda olduğu kimi, nurda gəzməyi deyir. Işıq, hər şeyi ifşa edir, qaranlıq isə gizlədir. Allahın nuru məndə Onu təəssüfləndirən pis bir şeyi ifşa edəndə, mən mütləq deməliyəm: «Hə, Rəbbim, Sən haqlısan. Mən günahkaram». Və hər gün belə deməliyəm. Əgər mən bunu edirəmsə, onda İsa Məsihin qanı hər gün məni təmizləyir.

1-ci fəsildə siz deyirsiniz ki, mülayimlik dirçəlişin başlanğıcıdır. Bu iztirablı, alçaldıcı, lakin yeganə yoldur... Bu o deməkdir ki, «Mən yox, amma Məsih»... Siz nəyi nəzərdə tutursunuz?

Mülayimlik əqidəsi Yazıda deyilən «inadkarlığa» qarşı durur. «İnadkar olmayın» ifadəsinə Əhdi-Ətiqin bir-iki yerində təsadüf olunur. İnsanı nədəsə günahlandıranda, siz demək olar ki, onun boynunun necə dartıldığını görürsünüz: «Bu düz deyil, siz səhv edirsiniz!» Nəhayət, o, «Bu mənim günahımdır» deyən zaman isə siz onun necə başını əyməsini demək olar ki, görürsünüz. Şərqi Afrikadan gələn insanlar, onlardan birinin yazdığı himni gətiriblər. Onun sözləri belədir:

Ya Rəbb, əy mənim qürurlu, təkəbbürlü «mən»imi,
Kömək et mənə diz çöküb, ölməyə,
Mənə görə Qolqotada başını əyəndən
Gözlərini çəkmə.

2-ci fəsil «Dolmuş kasalar» adlanır və bu Məsihdə yeni həyatın rəmzindən ibarətdir. «Dolmuş kasalar» sözü altında siz nəyi nəzərdə tutursunuz?

«Dolmuş kasalar» ifadəsi Şərqi Afrikada dini dirçəliş prosesində zərb-məsəl olmuşdu. O, əlbəttə ki, 22-ci məzmurdan götürülmüşdür: «Mənim kasam dolmuşdur».

Yalnız İsa Məsihin qanı ilə yuyulub-təmizlənmiş insana tərəf gələn sevinc və azadlıqların təsviri üçün ondan istifadə etmişdilər və indiyə qədər də istifadə edirlər. İlk dəfə bu mənim dostum imana görə dirçəliş hərəkətinə başlayanlardan biri doktor Cou Çorçel tərəfindən istifadə edilmişdir. Bir dəfə o, bu obrazı açıq səma altında amfiteatrda keçirilən böyük konfransda gözlə görülmək şəkildə təqdim etdi. Minlərlə insan çiynində qızıl bardaqla həyat suyunu apararı İsanı görmüşdülər. O deyirdi ki, onların Müqəddəs Ruhla dolmağa ehtiyacları varsa, qoy onda kasa formasında qatlanmış ovuclarını uzatsınlar. Onlar İsanın necə qızıl bardaqla sıra ilə keçib onların kasalarını ağzınacan həyat suyu ilə doldurduğunu təsəvvür etməli idilər.

Lakin bəzilərinə yaxınlaşaraq, onların kasalarına boylanıb, İsa qüssə ilə başını yırğalayaraq yanından keçə bilər. Bu kasalar çirklidir, onları doldurmazdan əvvəl təmizləmək lazım idi. Kimsə etiraz edəcək ki: «Bu günah deyil, sadəcə mənim xasiyyətim belədir». İsa isə cavab verir: «Bu günahdır və siz onu günah adlandırmalısınız». Siz günahlarınızı dərk etsəniz, O Özünün qanı ilə kasanızı təmizləyəcək və onu həyat suyu ilə dolduracaq. «Dolmuş kasalar» ifadəsi buradandır. Təmizlənmədən keçərək insan deyir: «Rəbbə minnətdarlıq edirəm, mənim kasam dolmuşdur», lakin bu yalnız ona görə baş verəcək ki, İsanın qanı tətbiq edilmişdir.

Siz nəzərdə tutursunuz ki, İsayə kasaları doldurmaq üçün qətl, zina, oğurluq kimi ağır günahlar və ya gündəlik günaha batma kimi belə kiçik günahlar mane olur?

İstənilən günahlar, istər ağır, istərsə də kiçik olsun, Allahın nöqteyi-nəzərincə onların arasında fərq yoxdur. Və onların əksəriyyəti əməl yox, reaksiyaların günahıdır. Kimsə başqası axmaq hərəkət edə bilər, lakin mənim cavab reaksiyam heç də yaxşı deyil. Qısqanclıq, qəzəblənmə, inciklik, bunların hamısı kasanı ləkələməyə və İsayə onu doldurmağa mane olmağa kifayətdir. Yox, əgər mən bu emosiyaların günahlı olmasını etiraf edərsəm, İsanın qanı məni istənilən günahlardan təmizləyəcək.

Bizim günlərimizdə sırası məsihçinin müntəzəm olaraq günahlarda tövbə etməsini lazımlı hesab edirsinizmi və ya bu nə isə yabançı məsihçi düşüncəsidir?

Bəli, bu mənim üçün bir az qeyri-adidir, baxmayaraq ki, mən Müjdəni vəz etmişəm. O zaman mən deməzdim ki, tövbə mənim məsihçilik

həyatımda mövcud rol oynayırdı. Bu səbəbdən də İsa Məsihin qanı mənim üçün o qədər də vacib deyildi. İndi isə mənim bütün təsəllim, sülhüm və bütün salehliyim Məsihin qanındadır. Hər şeyi öz adı ilə demək, İsa Məsihin qanında ecazkar gücün mövcudluğunu sübut etmək mənə bu yolda dayanmağa kömək etdilər.

Siz arasıkəsilməyən dirçəlişdən danışırsınız. Bəziləri isə dirçəlişə nə isə nəticəsindən sonra alınan birdəfəlik hadisə kimi baxırlar. Lakin siz bunu demirsiniz, eləmi?

Xeyr, keçmişin hadisəsi keçmişdə qalır və indiki zamanda mənə təsir etmir. Lakin İsa sağdır və Onun qanı öz gücünü heç vaxt itirmir. Afrikada imana görə dirçəliş hərəkəti arasıkəsilməyən dirçəlişin ən yaxşı nümunəsidir. Bu hərəkət əvvəllər heç vaxt olmadığı kimi böyüyür; hər şeydən əvvəl ona görə ki, İsanın qanı öz gücünü heç vaxt itirmir, insanlar isə özləri tərəfindən tövbə etməyə davam edirlər.

Sizin obrazlı ifadələrinizdən istifadə edərək, mən özümə fərz etməyi rəva görürəm ki, bu yaxınlarda siz kasanızı İsaya uzatmışınız. Bu nə vaxt olub və hansı səbəbdən?

Bu yaxınlarda Rəbbin mənə göstərdiyi bir şeyə günah kimi baxmadım. Allah Öz işini məhz belə yerinə yetirir. Sizin təsəvvür belə etməyəcəyiniz şeyi O günah kimi açır. Son bir neçə ili mən yerli kilsəyə xüsusi şövq olmadan baş çəkirdim. Mən orada həqiqi xeyir-duanı *almırdım*. Mənə onların oxumaq üslubu xoş gəlmirdi. Üslub tamamilə ənənəvi idi, lakin, bununla belə mən həmişə bunu qiymətləndirməkdən boyun qaçıрмаğa izahatlar tapırdım. Lakin bu günlərdə Rəbb mənə göstərdi ki, bunların hamısının əsasında o şərait gizlənir ki, mən bu kilsənin işinə cəlb olunmayıam.

Rəbb deyirdi: «Sən həmişə qabaqda dururdun, indi isə sadəcə skamyada oturmusan». Bir neçə illər ötəndən sonra mən İsanın ziyafətə çağırılanların birinci yerdə oturmamaları haqqında ibrətamiz hekayələrindən birinə həsr olunmuş moizə hazırladım. Rəbb mənə dedi: «Sənə axırıncı yeri istəmək lazımdır, çünki sən Məni orada tapacaqsan. Mən oranı sənə görə tutmuşam. Sən isə narahatsan, ona görə ki, bunu sevinclə qəbul etməyə hazır deyilsən». Mən bu günahı dərk etdim və onu İsanın müqəddəs qanının altına qoydum. Bu məni daha bir neçə günahların, həyatımda gözlənilməyən «mən»in zahir olması və onların hər birinin günah olmasının iznə düşməyə yolladı; lakin İsanın qanı heç vaxt gücünü itirmir və hətta məni yenidən Məsih Müjdəsi xeyir-duasının bütünlüyünə gətirməkdən ötrü, kifayət qədər qüdrətlidir.

Əksər insanların dirçəlişi yaşamalarının və çox kasaların dolması hallarında olmaq nəsibiniz olubmu?

Bəli, mən qiymətləndirməyi qərara almıram və müvəffəqiyyətləri hesablamıram; bu mənim günah hesab etdiyim o tendensiyalardan biridir. Əgər mən bu haqda həddindən çox yaysam, bu kasaların dolmasını saxlaya bilər. Mənə elə gəlir ki, insanların əldə etmədikləri müvəffəqiyyətlərin səbəblərindən biri, onların bu uğuru həddindən artıq istəmələrindən ibarətdir. İsayə malik olmaq kifayətdir, İsada isə yerdə qalan hər şey var və O, kasalarımızın dolmasının qayğısına qalacaq.

Şəxsi dirçəliş məsələsinin — sadə məsələ olduğunu demək istəmirsinizmi?

Bu sözsüz ki, çətin məsələ deyil. Mahiyyətə artıq Yazıda nəzərdə tutulanlara nəşə yeni bir şey əlavə etmək bizdən tələb olunmur. Yəhyanın 1-ci məktubunun 1:7 ayəsində deyilir: «Əgər O, nurda olduğu kimi, biz də nurda gəziriksə, onda bir-birimizlə ünsiyyətimiz vardır və Onun Oğlu İsa Məsihin qanı bizi hər günahdan təmizləyir». Yəhyadakı nur və qaranlıq yaxşı və yamanlığın təxmini sinonimi deyil. Nur aşkar edəndir, qaranlıq isə gizlədəndir. Allah aləmə işıq saçan nurdur. Əgər biz Onun nurunda gəzməyə və Onun işığının göstərdiyi günah kimi o günahları etiraf etməyə hazırıqsa, onda biz nurda olacağıq.

Siz dediniz ki, sizin kitabınız vasitəsilə Allahın xeyir-duasını almaq üçün oxucu kəskin ruhi tələbat hiss edərək mütaliəyəyə başlamalıdır. O bütövlükdə kilsənin və ayrılıqda, xüsusilə də özünün vəziyyətilə məmnun olmamalıdır. Nəyə görə dirçəliş tez-tez məhz narazılıq hissi ilə başlayır?

Gəlin, buna belə baxaq: əgər siz arvadınız tərəfindən hazırlanmış şam yeməyindən ləzzət almağa hazırlşırsınızsa, onda yaxşı iştahaya malik olmaq pis deyil, ac olmaq isə daha yaxşıdır. Ola bilsin ki, sizə başqalarının necə hazırladığı hansısa uğursuz tanışlıq sınağı lazım gələcək, sonra siz həqiqətən kimin mətbəxinin ləzzət verdiyi yerə qayıdacaqsınız. Burada da elə həmçinin: lütf çaydan axır, milyonlarla başqaları ondan istifadə edir, lakin siz aclıq hiss etməlisiniz, sizə o çatmamalıdır. Həyatımda hər dəfə xeyir-dua alan zaman belə olurdu. Asudə vaxtlarımda Bibliyanı vacib bir şey kimi oxuyan zaman, xeyir-duanı hiss etmirdim. Əksinə, mən özümü nöqsanlı hiss etməyə başladığım zaman, o aşkar olurdu! Yenidən və yenidən Rəbbə «Mən sənə demək istəyirəm ki, mənim dəhşətli ruhani vəziyyətim var» deməyim lazım gəlir. Rəbb belə cavab

verir: «Daha nə?» «Bəli, mənim ürəyimdə sülh yoxdur». «Daha nə? Ərimədən, cəsərlə de».

Mən bu şəkildə hərəkət edəndə lütf mənə kölgə salır; çünki acınacaqlı vəziyyətdə olduğumu etiraf edərək, mən öz etirafımın tövbələnməmiş xüsusiyyətilə sevimli Rəbbimizin ecazkar lütfünü — günah və təqsirlərimizi kənara çıxaran lütfünü öz üzərimə çağırıram. Lütf, bu imanlıya Allahın mükafatı deyildir, lakin yoxsula, zəifə və uğursuzluğa məruz qalana Onun hədiyyəsidir. Məhz mən özümü belə hiss edəndə, xeyir-dua ala biləcək o adam oluram.

Lütfün nə olduğunu bilməyənlər üçün siz onu necə təsvir edərsiniz?

Lütf, bu Allaha layiq olmayan iltifatdır və təkcə ləyaqətsizlər yox, heç kim lütfə iddia edə bilməz. Siz lütf üçün həddindən artıq pis və günahlı ola bilməzsiz. Məhz İsanın izzəti bundadır; O onu başlarını sıgalladığı saəhlərin sayı ilə yox, dirçəltədiyi bədbəxtlərin sayı ilə əldə edir.

Siz «Özünün günahsızlığını qorumaq» fəslində özündənrazı fərisəyi və tövbə etmiş vergiyəni nəzərdə tutursunuz?

Əlbəttə, biz hamımız günahsızlığımızı israr edirik. Biz özümüə haqq qazandırırıq; ona görə də Allahın bizi təmizə çıxarmasına iddia edə bilmərik. Allah təqsirəkarları təmizə çıxarır. Nə vaxtsa daha bağirtılı təzadlarla üzləşmisinizmi? Yararsızlara haqq qazandıran Allahdır! Dünəvi hakimlərə «haqlı adama bəraət, haqsıza isə cəza verilsin» (Qanun. 25:1) buyuran O Şəxs burada əksinə edir: «Günahkara bəraət qazandırməqdan ötrü Mən Öz hökmümü təsis edirəm». O bildirir ki, kim təqsirini boynuna alıb, o haqlıdır. Bunu başa düşmək sizə əvvəlcə günahınızı etiraf etmək stimulundan daha artıq şeylər verir.

Belə şəkildə «mən»dən gedən şeylərin hamısı dirçəlişə əngəl törədir? Bu istər xudbinlik, özünəəminlilik, öz istəyinə göz yumma, özünə qarşı mərhəmət və ya özündən razılıq olsun?

Sizin sadələdiqlərinizin hamısının anlamı «mən»lə əlaqədardır. Bunların hamısı günahlıdır və qısa «sin» (günah) özünün mərkəzində müəyyən mənanı kəsb edən «I» (mən) hərfi tutur.

Bunların hamısından azad olmaq böyük problemdir. Narazılıq yaxşı nəticə verən haldır; biz narazı olanda daha çox şeylərə can atırıq və Allah bizə məmnunluq verə bilər. Əgər hər şeydən razılıqsa, deməli biz daha heç nəyə can atmayacağıq.

Mənim «can atmaq» sözü çox xoşuma gəlir; bu sanki mənim yaxşı olmağa hazırlaşmağım kimi görünür. Mən düşgünləşmişəm, mənim narazılığım məni Ona, özünü uğursuz hesab edənə nəşə yaxşılığı olan Kəsə cəlb edir.

Siz dirçəliş sözündən tez-tez istifadə edirsiniz, lakin onu emosional ruh yüksəkliyi ilə eyniləşdirmirsiniz. Dirçəliş emosiyalarla əlaqəlidirmi?

Sözsüz. Bütün həyat emosiyalarla keçir; bu həm kədər, həm sevinc, həm də coşğunluqdur. Bizim şadlıq və həmdlər etməyə əsasımız var; mən demək istəmirəm ki, insanlar həmişə mütləq şadlıq etməlidir, lakin bunun üçün səbəb həqiqətən də çoxdur. Əgər lütfi məni ona inandırır ki, İsa Məsihin simasında mənim salehliyim Allah qarşısında əsla qüsursuzdur, İsanın qanı sayəsində mən müqəddəslərin müqəddəsliyinə girə bilərəm, mənə döyüşmək, mübarizə etmək, qüssələnmək lazım deyil, o zaman mən nəyə görə həmdlər etməyə hazıram! Başlıcası odur ki, bu sadəcə hansısa izahedilməz hiss deyil. Sizin sevincinizin sarsılmaz özlü qoyulur.

Siz yenidən və əsaslı surətdə İsanın qanına qayıdırınız. Adi insanın onun gündəlik həyatına aid olan Məsihin qanının qiymətini dərk etməsinə şübhə edirəm. Daim Məsihin qanının təsirini hiss edirsinizmi?

Bəli, lakin «İsanın qanı» altında nəyi anlamadığımızı bizə müəyyənləşdirmək lazımdır. Bəzi imanlılar qan haqqında vəz ediləndə sıxılırlar. Onlara qan barəsində oxumaq təklif ediləndə, özlərini itirirlər, çünki qandan zəhlələri gedir. İlk dəfə əməliyyatda olaraq, tibb bacısı huşunu itirə bilər; bununla belə, məsihçilər çarmıx və Məsih İsanın qanı ilə qürrələnirlər. Nəyə görə? Əhdi-Cədidə məşhur bir epizod var — Pasxa bayramının təyin edilməsi, Misir torpağında qurbanlıq quzunu kəsib, onun qanını qapı çərçivələrinə çəkən İsrail qəbilələrinin evlərindən başqa, hər evdə ilk övlad məhv edilmişdi. Allah deyirdi: «Qanı görüb, sizin yanınızdan keçib gedəcəm». Fikir verin ki, «sizdə qanın rəmzi olacaq» sözləri (Çıx. 12:13), quzunu kəsmək və qapını onun qanı ilə çiləmək buyruğu ilə səslənmişdi. Nəyin rəmzi ilə? Bu məhkəməyə hazırlığın rəmzi idi. Allah deyirdi: «Məhkəməni icra edəcəm», lakin qan şəhadətçilik edirdi: «Burada quzu kəsilmişdi; böyük oğulun üstünə düşməli olan cəza, quzunun üstünə düşdü; təkrar etmək mümkün deyildi». Beləliklə, qan — bu, məhkəmənin qane edilməsinin işarəsi idi. Hər şey məhz belə sadədir; qan həmişə Məsihin işinin tamamlanması haqqında şəhadətçilik edir.

Biz tez-tez gözəl bir himni oxuyuruq:

İsa, günahkarların dostu,
Biz Səndə gizlənik!
Allah baxır Səndən axıdılan qana,
Və ondadır yeganə müdafiəmiz.

Qan — mənim xidmətimə görə cəzanın artıq tamamlanmasının işarəsidir.

Bu bizim gündəlik həyatımıza aiddirmi?

Əlbəttə. Qan bir kərrə və həmişəlik axıdılmışdır, lakin biz imanla onunla örtülməni qəbul etməliyik və bizi Allahla ünsiyyətdən məhrum edə bilən bütün o şeylərin onunla ödənilməsindən ötrü diləməliyik.

Və kitabın məşhurluğunun davamlılığı — insanların yenə də bu xəbəri — Məsih və Onun qanı xəbərini diqqətlə dinləmələrinin xeyirxah işarəsidir. Dirçəliş haqqında söhbətimizə yekun vurmaqdan ötrü, bir neçə söz əlavə etmək istəmirsinizmi?

Ən əsası — özündən, kimsə başqasından yox, məhz özündən başlamadır. Ola bilsin başqası haqlı deyil, lakin mən özüm də haqlı deyiləm, ona görə ki, ona düzgün reaksiya vermirəm. Bu səbəbdən də, əgər mən şəxsi dirçəlişimdə maraqlıyamsa, onda özümdən başlamalıyam. İkincisi, mənə elə gəlir ki, Finninin sözlərini qavramaq faydalıdır: «Dirçəliş həmişə ruhən düşmənin önündə gedir». Ona görə tamamilə təbiidir ki, özünün ruhani düşgünlüyünü etiraf edən insan üçün dirçəlişin üstünlükləri daha ehtimal olur. Dirçəliş, ona mənim tələbatımın etirafları ilə başlamalıdır. Mən qeyd etməliyəm ki, dirçəliş, bu göz önündə çiçəklənən yaşıl vadi deyil, dirilmək, durmaq və möhtəşəm sürüyə çevrilməyə hökm verilən tamamilə sümüklü sahədir (Yez. 37). Bu saleh məsihçinin kamilliyi deyil, dərk edərək ki, onun yeri sümüklər sahəsində olan insanın həyata qayıdışıdır.

Mən insanların bunu necə dərk etmələrini və ürəklərinin mülayimləşməsinə eşitmişəm: «Mənim yerim sümüklər sahəsindədir; qoy mən kahin olum, lakin bu sahə tamamilə sümüklüdür!» Çox gözəl, qardaşım; Rəbbə minnətdarlıq et ki, sən bunda etiraf edə bilmisən. Bunu hətta dərk etmək səni Məsihə layiq edir.

O səninlə yalnız sənin məğlubiyyətlərinə görə əlaqəlidir; İsa günahları yaxşı araşdırır. Burada Ona bərabəri yoxdur. Sən bu sahədə yer tutan zaman, dirçəliş iddia edəcəksən və məyus olmayacaqsan.

QEYDLƏR

¹ «M» — «Məsih» sözündəndir; «M» — «mən» şəxs əvəzliyindəndir.

² Ehtimal ki, bəziləri belə keyfiyyətlərin, utancaqlıq, sirr verməzlik və ya günaha qarşı cəsarətsizlik kimi qanuniliklərin sadalanmasına şübhələnirlər. «Əgər istəyirsiniz, onu zəif iradəli, zəif qəlbli və ya xaraktersiz adlandırır, — onlar deyəcəklər, — lakin yalnız günahsız. Günaha qarşı sadalanan bu zəifliklər bizim məhkum olunmamız demək olardı». Bununla belə tərsinə ədalətli olar. Əgər bu zəifliklər günah deyilsə, onda biz onlarla bütün həyatımız boyu barışmalıyıq, çünki onlardan azad olmaq olmur. Lakin, əgər bu və bunlara bənzər zəifliklər əslində — günahdırsa, onda biz onlardan təmizlənilib azad ola bilərik, əgər onların günahkarlığını dərk edən kimi, onları «Onun qiymətli qanının altına» qoyarıq. Onlar həqiqətən günah sayılırlar. Onların mənbəyi — inamsızlıq və İsayə işləməyə mane olan və Onu bizdən saysız-hesabsız sayı qədər gizlətdikləri tərs üzünə çevrilmiş qüurlarıdır.

³ Spersen, Ç. (1834–1892) — vəzləri bir çox dillərə tərcümə edilmiş məşhur ingilis kahini.

⁴ Finni (Finney), Ç. Q. (1792–1875) — amerikalı hüquqşünas, XIX əsrin başlanğıcında imana görə dirçəliş hərəkatının görkəmli nümayəndəsi.

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	3
Giriş	4
1 Müləyimlik	5
2 Dolmuş kasalar	8
3 Ünsiyyət yolu	12
4 Mۇqəddəs yol	17
5 Göyərçin və Quzu	23
6 Ailədə dirçəliş	28
7 Çöp və tir	33
8 Xidmətçi olmağa hazırsınız mı?	37
9 Quzunun qanının gücü	41
10 Öz günahsızlığını qorumaq?	45
11 Qırx il yolda — Müəlliflə müsahibə	50

Qolqota işarəsi altında

Həyat sağ qalmaq üçün əzablı mübarizədirmi?

Sən narahatlıq, qorxu, təqsir, qəzəb və başqa hisslərin yükü altındasanmı?

Sən daxilən rahatlıq və dolğun həyat axtarırsanmı?

Məsihçilik 20-ci əsr nəslinə özünün həyat dəyişən və güclü xəbərini gətirməkdə davam edir. Axtaran hər bir kəs üçün bu xəbər azadlıq, sülh və bizi yaradan Allahla barışıq vəd edir.

Müəllif Roy Xession deyir ki, dəyişikliklər həyatımızın ən dərin anlarından başlanır. Məhz burada mülayimlik və tövbə Allahın verdiyi həyat və sevgini sərbəst edəcək və səni yol boyu *Qolqota işarəsi altında* istiqamətləndirəcək. Geriyə, yenidən qələbəyə, axtaran hər bir kəsə dolğun həyat gətirən İsa Məsihə istiqamətləndirəcək.